

מהודות 'קדן טללי ברכה'

שנה ט' (תשפ"ה)

אוצר פניני גאוני הדורות והחסידות

♦ אמור - ל"ג בעומר ♦

מאמרים נבחרים משכיות חמדה, שווים לכל נפש
מכוונים ומדוממים ככתבם וכלשונם מתוך הספרים הקדושים

זהר הקדוש המבואר

הכתר והכבוד

בהוצאת ישיבת "אביד יעקב"
מוסדות "אור מאיר ושמחה" נהריה
ע"ש כ"ק אדמו"ר רבי מאיר אביחצידא זיע"א

חי המושבת זמני גדלות
לימי קטנות
מילתא חדת"א - מילין יקרין

יד כשרשב"י החזיר את הארנק
ניצוץ אורה חסידי לפרשת השבוע
ספיר ויהלום

ב סוד ספירת ל"ג בעומר
וסגולת התשובה
אוצר פניני החסידות

העלונים: אביד יעקב • מילתא חדתא • ספיר ויהלום • ובחרת בחיים • מכתלי בית הדין • מגדנות



התפארת עזיאל | לשון הזהר מסגל מאד אף אם אין מבינים הסודות
שיחות הר"ן | הסגלה הטמונה בלשונות המוסר של הזהר
באורו של חמה | למוד הזהר מתוך רגש וחיית ואור פנימי
לב שמחה | באור החלוק 'לומדי' ו'עומדים על סוד'
אגרא דפרקא | הימים מל"ג בעמר עד ר"ה פמנן 'הנה הוא האלקים'
בית אהרן | רבי שמעון בר יוחאי לכל אפלו לפחותים
דברי דוד | כל יהודי מרגיש התעוררות בל"ג בעמר
עטרת ישועה | הארת חג השבועות
עטרת זקנים | הרחמים גוברים
שפתי צדיק | הנה מברך שיתקבלו התפלות
נחל איתן | קבלת השבים כביום הכפורים
צדקת הצדיק | רשב"י פעל שיוכל בעל תשובה לזכות לכל המדרגות ברגע אחד
אמרי פנחס | כח הרפואה
שער יששכר | כח תחית המתים
עטרת ישועה | להמשיך פרנסה
לב שמחה | פקידת ישועה בנרע של קניא
ספר המדות | סגלה לבנים
אמרי קדש | 'קשת' ר"ת ק'בלו ש'תי תזרות
משמרת שלום | מנהג טוב שקל אחד ידליק נר קדם תפלת ערבית לכבוד רשב"י
בני יצחק | מסמיכות הפסוקים יש ללמד שהכנים יכולים להטמא לגוסס
זרע אהרן | זכרון יום המיתה לכהנים על ידי הקרבת הקרבנות
ערוגות הבשם | האוכל תרומה בשגנה אינו יכול להשאל על הפרשתה
אהל דוד | קדוש השם על ידי בטול הגזרות
באר לחי | הקשר בין חג השבועות לספירת העמר
ויאמר שאול | גדל ענשו של המחטיא אחרים
מגלה צפונות | השגת פתרה של תורה על ידי החשק והתשוקה
מאמר התקמה | שמירת הימים שלא יאבד אפלו יום אחד
אזור אליהו | הארת ימי הספירה מכח הפסח
וידבר משה | המשותק ליום מתן תורה פאלו קים כל התורה
מעשי צדיקים
ספיר ויהלום | הארה חסידית מן הפרשה

אהבת ישראל | הלולת רשב"י והרמ"א בל"ג בעמר להורות שגם מנגלות התורה אפשר להשיג רזין דרזין
שקל הקדש | ל"ג בעמר - תקון הברית
בת עין | ל"ג בעמר מרמז על בחינת האבות, לכסף אל השם יתברך בלי שום פונה להנאת עצמו
בארות הפנים | סוד ספירת ל"ג בעמר וסגלת התשובה לכל נפש מישראל
אמת לעקב | היסטורים באים בהשגחה פרטית, התולה זאת במקרה מחלל את השם
קדשת לוי | על ידי התלהבות להקב"ה נשרפים כל הקלפות
פתוחי חותם | האדם יכול לזכות לנפש רוח ונשמה ממקום עליון והשכינה שורה על ראשו
לקוטי שיחות | סוד עבודת הבורא - התבטלות וקבלת על
בית אהרן | הכל נכלל בפרשה זו
שיח שרפי קדש | קריאת פרשת המועדות ממשיכה את קדשתם בשבת זו
לב שמחה | יש לומר בקבלת שבת 'בשמחה ובצדקה'
מאמר מרדכי | פתות הגשמיית מביא לשלמות הנפש
לקוטי אמרי חיים | עבודת השם יתברך צריכה להיות בחשק לא מעמסה
מעדני מלך | הדבור בשעת התפלה וקריאת התורה הוא עון פלילי מאד
אמרי מנחם | על ידי קיום דברי רשב"י להמנע משיחה בעת התפלה ימליץ טוב בעדנו
פרי אלימלך | איך שוכחים היכן נמצאים
מאמרי אדמו"ר הזקן | השמחה בהלולא דרבי שמעון בר יוחאי כי אחר הסתלקותו משפיעה נשמתו על נשמות ישראל בלא התלבשות בגוף
דברי יחזקאל שרגא | התחלת ירידת המן בל' לעמר - שלוש ימים קדם ל"ג בעמר
דברי תורה | פדאי הוא רשב"י לסמוך עליו בשעת הדחק - באחרית ימי הגלות
מבשר טוב | כח רבי שמעון בר יוחאי מאיר הנשמות ומבשר הרע
בני יששכר | מדליקים נרות ומאורות לכבוד אור התורה ואור נשמת רבי שמעון בר יוחאי המאירים ביום זה
שארית ישראל | מעלת אמירת הזהר הקדוש ללא באור
מעשה איש | דברי הזהר מרפאים הנפש



קו 'מחוברים'

שע"י ממלכת התורה עוז והדר

02-803-9999

לשאלות הלכתיות בבית ההוראה הקש 8



מחוברים

הניוז היומי מבית עוז והדר - אור לישרים

מתחילים את היום!

להצטרפות: newsletter.mechubarim@gmail.com

ישירות למייל האישי

נושאים בפרשת אמור

שיכות הפרשה ל"ג בעמר

אהבת ישראל

רבי ישראל מוויז'ניץ זיע"א

הלולת רשב"י והרמ"א בל"ג בעמר להורות שגם מנגלות התורה אפשר להשיג רזין דרזין

היום הוא הלולא של שני מאורות הגדולים – בעל הזר הקדוש ובעל הרמ"א זכותם יגן עלינו, אור נסתר ואור נגלה, מעשה מרובה והיות דאב"י ורבא, אשר עליהם אמרו חז"ל (סוכה כח.) דבר גדול מעשה מרובה דבר קטן היות דאב"י ורבא.

חלילה לחשב בפשטות אשר היות דאב"י ורבא הם דבר קטן, רק גרע נאמנה אשר גם מתורת הרמ"א ו"ל היוצא מהיות דאב"י ורבא, יכול מי שעיני שכל לו להשיג תורת הזר מעשה מרובה.

הרמז בדברי רש"י 'אמר ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים'

וזה אפשר לכוון בדברי רש"י ו"ל בפרשת אמר 'אמר ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים', שיבדע אשר אור הזר שהוא דבר גדול מעשה מרובה, מזהיר בדבר קטן היות דאב"י ורבא מקור תורת הרמ"א, כי שניהם כאחד טובים מאורות, בנגלה ובנסתר, פמרמז בראשי תבות ז'הר ר'מא - אתון ר"ו, הרומז על רזין דרזין שיכולים להשיג משניהם גם יחד.

'תפלין דרבנו תם' מסגל להשגת התורה | רמז לר

ולזה מרמז בעל הגדה בנסח תם מה הוא אומר מה זאת, כי ידוע אשר תפלין דרבנו תם מסגלים להשגת התקמה, וכל חדש ארץ אשר בו מאיר צרופ הוי"ה הרומז לסדור הפרשיות שבתפלין דרבנו תם, מסגל להשגה (עיין בני יששכר אייר מאמר א אות א).

וזהו פירוש תם - רומז לתפלין דרבנו תם, מסגל להשגת התורה של מה זאת העולה מספר ז'הר רמ"א - חקמת התורה בנגלה ונסתר.

הרמז בפסוק 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך'

ובזה אפשר לפרש הפסוק 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך' (תהלים קיט יח), כי מיום ל"ג בעמר הרמז בתבת ג"ל, מתחיל להתנוצץ אור התקמה בנגלה

ונסתר, הזר והרמ"א, להיות זוכין להביט נפלאות בעצרת זמן מתן תורתנו.

באור דברי הגמרא 'אין זקו אלא שקנה חכמה' - והרמז לל"ג בעמר

ובזה נבין דברי חז"ל (קדושין לב:) אין זקן אלא מי שקנה חכמה, ופירש רש"י ו"ל לשון נוטריקון דבר הכתוב, ולכאורה קשה הלא באתון זק"ן נרמז רק ראשי תבות ז'ה קנה, אבל 'חקמה' האיד רמזו כאן.

ולפי האמור מרמז בתבת זקן גם חכמה, כי 'זקן' גימטריא ג"ל במלוי - 'גימ"ל למ"ד' שהוא ל"ג בעמר, זמן התגלות אור חקמת התורה של הזר והרמ"א - לזכות להביט פליאות חכמה בתורתנו הקדושה (לקוטים אות סו 'מאמר האחרון שאמר הסבא קדישא ל"ג בעומר תרצ"ו)

שקל הקדש

רבי שמעון שלמה מאליק זיע"א

ל"ג בעמר - תקון הברית

היום הזה הוא תקון לפגם הברית, כמו שאיתא בזר הקדוש (ח"א הקדמה ת.) רב המנונא סבא אמר הכי 'אל תתן את פיך לחטיא את בשרך' (קהלת ה) כי ברית המעור מכון נגד ברית הלשון.

הרמז בדברי רש"י 'אמר ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים'

וזהו אמר ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים, כי 'להזהיר גדולים' מלשון מדברת גדולות, ובזה 'על הקטנים' - איבר קטן יש לו לאדם (ראה סוכה נב:) שיהיה שמור בשמירת הברית.

ענין הקשת לזכר שהעולם הוא גלגל החוזר ובזכות זה יש כח לומר לטטון גירא בעיניך

וזהו דאיתא בספרים קדושים 'מבשרי אצחזה אלוה' (איוב יט כו), 'מבשרי' ראשי תבות מתורת רבי שמעון בן יוחאי, בזכותו 'אצחזה אלוה', כי רחמנא לצלן כשפוגם אזי פוגם בצלם אלקים, ובזכותו 'אצחזה אלוה', ומחמת זה אנו עושים קשות, כי האי עלמא כבי הלולא דמ'א והוא גלגל החוזר בעולם, והקשת כמין גל וביום ג"ל אזי נעשה 'גלגל' לזכר הגלגל החוזר, ובזכות זה יש לנו כח לומר לטטנא גירא בעיניך.

וזהו דאיתא בספרים קדושים 'כי לא תשכח מפי זרעו' (דברים לא כא) סופי תבות אותיות 'יוחאי' - בזכותו לא תשכח תורה מישראל, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, וזהו מפי זרעו של יוחאי, הוא רבי שמעון גמר התקון, תקון השלם אמן כן יהי רצון:

בת עין

רבי אברהם דב מאברקט זיע"א

ל"ג בעמר מרמז על בחינת האבות, לכסף אל השם יתברך בלי שום כונה להנאת עצמו

או יאמר על זה הדרך, דהנה עקר עבודת ה' הוא בחינת אהבה ויראה עליונה, הינו לכסף ולהשתוקק לה' בכלות הנפש ממש, בלי שום כונה להנאת עצמו כלל, הן בעולם הזה הן בעולם הבא, ולא להיות פעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, לאהבה את ה' כדי לקבל שכר, ולירא מפניו מחמת יראת ענש.

ובחינת אהבה ויראה עליונה הוא בחינת אבות אברהם יצחק ויעקב, וצריך לראות בכלות הנפש ממש להיות תמיד דבוק בבחינת אבות. יהי רצון שנוקה לבחינה זו.

הרמז בפסוק 'אמר אל הכהנים וגו'

וזהו אמר אל הכהנים, שיהיה עקר בחינת עבודת שלהם מחמת שהם בני אהרן, וצריך לדבק את עצמם בבחינת אבות, בחינת חסד אהבה עליונה. לנפש לא ישמא בעמיו, הינו לטמא את עצמו למת כדי שיהיה יראת ענש עליו, כי עבודה זו אינה עקרית.

ל"ג בעמר רמז להמשכת בחינת האבות בעולם הגשמי

ולזה מרמז ל"ג בעמר, הינו בחינת האבות מרמז באות למ"ד, שהוא ג' פעמים עשרה, ועשרה מרמז על דבר שבקדושה, שאין דבר שבקדושה פחות מעשרה (ברכות כא:), ושלש פעמים עשרה הוא למ"ד.

וצריך להמשיך בחינת למ"ד עשירית שהוא דבר שבקדושה, לבחינת אבות בזה העולם הגשמי, שעל זה מרמז אות ג' שאינו בחינת עשיריות, הינו להיות פלטה נפשו רק לדבק במקור החיים אור אין סוף ברוך הוא בשבע מדות עליונות, שעל זה מרמז בחינת ספירת העמר, שצריך

לא יתיאש את עצמו לטמאותה חלילה, כי התשובה מועלת, והוא על דרך שפרש לעיל הפסוק 'אחרי בלתי היתה לי עדנה' (בראשית יח ב).

יִדְוֶעַ לנו וגם שמעתי הדברים מהרב הגאון החרוץ ופקי החסיד הירא מורנו הרב חיים זאב שליט"א אשר הנה אב"ד בקהלת קדושה סאטינאב וכעת הוא ראב"ד בקהלת קדש רישא, פי הרב הגאון החסיד הירא מורנו הרב חיים זאב זללה"ה מיאסי ספר לו, פי הגדולים אשר היו בימיו והיו שומעים התורה הזאת שיצאה מפי הכהן הגדול הרב הצדיק מורנו הרב צבי הכהן זצוק"ל אמרו פי בזה גלה סודו של ספירת ל"ג בעמר:

בָּאוֹת הַמַּיִם

רבי צבי הירש מרימנוב זיע"א
סוד ספירת ל"ג בעמר וסגלת התשובה
לכל נפש מישראל

ברש"י: 'אמר ואמרת' להזהיר גדולים על הקטנים. אמר בזה הרב הקדוש, 'להזהיר' הוא מלשון 'יהמשכלים' וזהו וכו' (דניאל יב ג), פי הגדולים – הינו הצדיקים – יראו להאיר בעבודתם בלבם של הקטנים, הינו להפשוטי עם, שילמדו מהם ללמד וללמד לשמר ולעשות.
'לנפש' לא יטמא בעמיו, 'בעמיו' מלשון גחלים עוממות, והינו שראשי בני ישראל ישגיחו על זה שלא יכבה אש גחלת נפש מישראל.
ופעם אחת אמר: הגם שהגחלים נכבו,

לספר שבועה שבועות, ולא לכון להנאת עצמו כלל לקבלת שכר או יראת ענש.

הרמז בדברי רש"י 'להזהיר גדולים על הקטנים'

וְזֶה פְּנֵת רִשׁוּי ו"ל להזהיר גדולים על הקטנים, הינו שצריך לראות להמשיך אור זהיר צח ומצחצח מבחינת גדלות, בחינת האבות, בחינת מדות קדושות עליונות, בזה העולם הגשמי שהוא בחינת קטנות, שכל מעשיו בזה העולם יהיו רק בהשתוקקות לדבק במדות קדושות עליונות. ועל ידי זה מעורר המשכת שבע מדות קדושות בזה העולם. שנוכח לזה, אמן, בן יהי רצון:



פְּרֻשֵׁת אֲמֹר

הם נפש רוח ונשמה, וכך היא הפונה, לכשתזכה ש'בכל עת יהיו בגדיך לבנים' שהם נפש רוח ונשמה ואתה שומרם כראוי, דע ש'שמן' שהיא השכינה, מעל ראשך אל יחסר' שגם היא מאירה בך.

וְהִנֵּה, הזוכה לזה צריך לשמר עצמו במשמרת הקדש ככל הראוי, פי יצר הרע בזה מתקנא, ומבקש תחבולות אולי יוכל לפתותו, לכן יזהר במאד מאד וישמר מה שנתן לו הקדוש ברוך הוא, פי אם תפתה ליצר הרע חס ושלום, מיד תסתלק ממנו השכינה ורעותיה אחריה שהם הנשמה והרוח.

החיצונים על ידי שמתלהב להבורא ברוך הוא וברוך שמו, והתלהבות שהוא בא על ידי החטא, מחמת שחטא והיה במחשבות חשכות.

הרמז בלשון הפסוק

וְזֶה פְּרוּשׁ וְכַת בְּהוּ כו', כלומר הנשמה כדאיתא בזהר (ח"ב כ"ב צה), פי תחל לזנות את אביה היא מחללת, שעושה פגם למעלה ונותן כח לחיצונים, הרפואה היא באש תשרי, פרוש על ידי התלהבות שמתלהב אחר כך לעבודת הבורא ברוך הוא בשביל החטא שחטא, תשרי כל הקלפות, אמן:



קדשים יהיו לאלהיהם (כא ו)

אמת ליעקב

רבי יעקב יצחק מבגדוב זיע"א

היסורים באים בהשגחה פרטית, התולה זאת במקרה מחלל את השם

בדרך רמז. 'קדשים יהיו לאלהיהם', אלהים הוא מדת הדין, הינו כשבאו רחמנא לצלן דינים ויסורים על האדם, צריך לידע שהוא כדי לשום על לבו ולפשפש במעשיו, ויחזר בתשובה שלמה לפניו תברך שמו, ואל תלה חס ושלום במקרה, רק הכל הוא בהשגחה פרטית, שאם יתלה חס ושלום במקרה הוא מחלל השם הקדוש ברוך הוא.

וזהו ולא יחללו שם אלהיהם, שלא יחללו חס ושלום השם הקדוש. פי את אשי ה' לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש, פרוש פי כל הדינים והיסורים רחמנא לצלן הבאים על האדם הוא רק כדי שיקרבו עצמן אל השם תברך, ועל ידי זה יהיו קדש:



ובת איש כהן פי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרי (כא ט)

קדשת לוי

רבי לוי יצחק מפרדיסיטוב זיע"א

על ידי התלהבות להקב"ה נשפטים כל הקלפות

ובת כהן פי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרי. ידוע, כשאדם חוטא חס ושלום עושה פגם למעלה ונותן כח לקלפות, והרפואה לזה, לשרף את

צריך להשמר ביותר שלא יסתלקו ממנו השכינה ונר"ו

וזהו שאמר, והכהו הגדול מאחיו, כל משרת ה' בקדושה ובטהרה יקרא כהן, ובא לומר, האיש החסיד שנתגדל מאחיו בתורה ובמעשים טובים ובקדושה ובטהרה, ועל ידי זה זכה עד שהוצק על ראשו שמן המשחה שהיא השכינה.

ומי גרם לו זה, לפי שמלא את ידו במעשים טובים, ללבש את הבגדים שהם נפש רוח ונשמה. ומאחר שזכה לזה, צריך לשמר את עצמו ביותר, את ראשו לא יפרע, דהינו לא יעשה מעשים רעים שבשבילם תסתלק השכינה מעל ראשו וישאר ראשו פרוע, ובגדיו שהם נפש רוח ונשמה יהיו פרומים.

ואם חוטא נפרד מסטרא דחיים ונדבק בסטרא דמותא

ועל כל נפשמת מת לא יבא. באו לרמז, דכל סטרא אחרא נקראת פגרים מתים,

והכהו הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם. ועל כל נפשמת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני ה' (כא י"ב)

פתוחי חותם

רבי יעקב אביחצירא זיע"א

האדם יכול לזכות לנפש רוח ונשמה ממקום עליון והשכינה שורה על ראשו

אפשר לרמז, דהאדם על ידי תורתו ומעשיו הטובים וקדושתו וטהרתו, זוכה לקנות נפש רוח ונשמה ממקום עליון. והזוכה לזה, השכינה מאירה בו תמיד.

ועל זה אמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ט ח) 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר', בגדיך'



לב שמחה

רבי שמחה בונם מגור זיע"א

יש לומר בקבלת שבת בשמחה ובצחלה

יש לומר שבשבת זו דכתיב בה פרשת השבת וכל המועדות, אלה הם מועדי ה' וגו', גם כן יש לומר בשמחה ובצחלה, שיש בה גם כן קצת מהשמחה של יום טוב:



עבודת ה'

מאמר מרדכי

רבי מרדכי מנדבורנא זיע"א

כחות הגשמיות מביא לשלמות הנפש

ומכה בהמה ישלמנה. הינו פשאדם מכה ומשבר את הפהמיות, הינו תאות הגשמיות, ישלמנה פרוש לשון שלמות, פרוש שעל ידי זה יזכה לבוא לשלמות הנפש:



לקוטי אמרי חיים

רבי חיים מאיר מוויז'ניץ זיע"א

עבודת השם יתברך צריכה להיות בחשק לא מעמסה

כל מלאכת עבודה לא תעשו (כג ז). עבודה כזו שהיא קשה עליכם והיא למעמסה כמלאכה, לא תעשו, איני צריך:



עמוד התפלה

מעדני מלך

רבי אשר ישעיה מדזיקוב זיע"א

הדבור בשעת התפלה וקריאת התורה הוא עון פלילי מאד

או יאמר אמר וכו', ובמדרש (ויק"ר כו א) ה'א הוא דכתיב (תהלים יב ז) אמרות ה' אמרות טהרות.

וגראה לי בדרך מוסר, כי עתה בעונותינו הרבים נתרבו אנשים אפילו בבתי פנסיות ובבתי מדרשות של יראים שמדברים בשעת התפלה, הן בשעת שהש"ץ חוזר התפלה וגם בשעת קריאת התורה.

והוא עון פלילי מאד. ובפרט למי שרואה ולומד ספר הזהר הקדוש ושאר ספרי יראים, וגם בשלחן ערוך ארח חיים (קכז ז) צונח כרוכזא על זה, ולית מאן דמשגח בם.

הרמז בפסוק אמר וגו' ודרשת המדרש

וזהו אמר, דעקר הוא לאמר להעם מוסר, זה מה שאמר המדרש - ה'א הוא דכתיב אמרות ה' אמרות טהרות, רצה

וענין זה נרמז גם בהקרכת הלחם גופא - שמביאים שתי הלחם דוקא: מבאר בזהר (ח"א בהשמטות 87) דשתי הלחם קאי על תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אשר תורה שבעל פה עקרה - הבנת האדם, וכפסק ההלכה דבתורה שבעל פה אם אינו מבין מה שלומד אינו נחשב למוד כלל.

מה שאין פן תורה שבכתב לא נתלפשה כל כך בהבנת האדם (דכלי הפרוש דתורה שבעל פה אי אפשר להבין תורה שבכתב לאשורה), שלכן מקמים מצות תלמוד תורה גם בקריאת תורה שבכתב אפלו אם הקורא לא ידע מאי קאמר (ומברך על קריאה זו). ולכן בלמוד תורה שבכתב מרגיש יותר ההתבטלות בפני נותן התורה. והקרכת שתי הלחם מורה על ההתחברות של שני חלקי התורה, שההבנה וההשגה של תורה שבעל פה צריכה להיות חדורה על ידי ההתבטלות שבתורה שבכתב.

והנה תנן (מנחות 107): אין מביאין מנחות כו'. קדם לשתי הלחם לא יביא אם הביא פשר. הקרכת שתי הלחם, הפאה לאחרי הקרכת העמר (אחרי שהאדם כבר הקריב את נפשו הפהמית לה), וענינה בשביל העבודה וההעלאה בקדש גופא, שתהיה בשלמות (יותר, מתוך התבטלות יותר) - אינו לעיובא, אלא רק ענין של לכתיחה, לשם שלמות העבודה. אבל גם אם חסרה שלמות הקדמה זו, אין בזה פסול, שהרי האדם הוא כבר ברגא של קדשה:



• לשונות של אור •

מעלת הפרשה

בית אהרן

רבי אהרן מסרלין זיע"א

הכל נכלל בפרשה זו

יש בפרשה זו כל החיות והטהרות, ורפואות ותחית המתים, הכל נכלל בו:



שיח שרפי קדש

רבי חנוך העניך מאלפסנדר זיע"א

קריאת פרשת המועדות ממשכה את קדשתם בשבת זו

בקריאת פרשת המועדים מושכין הזמן על אותו שבת פאלו היה באמת אותו זמן:

ואין בהם חיות וכת, רק מצד הקדשה. והנה, האדם שנתקדש וזכה לנפש רוח ונשמה, הרי הוא מצד הקדשה, ונבדל מן המתים שהיא סטרא אחרא, והרי הוא מסטרא דחיים, צריך לזהר שכל דבר הגורם לו לקרב לסטרא דמותא שהיא סטרא אחרא, לא יעשנו, שאם עשה כן, הרי נדבק בסטרא דמותא ונפרד מסטרא דחיים.

וזהו שאמר ועל כל נפשת מת לא יבא, הם נפשות הסטרא אחרא הנקראים מתים, לא יבא דהינו לא יעשה שום דבר חטא שבשבילו נמצא פא וקרב להם, שאם כן, הרי נתרחק מן הקדשה. וזהו שאמר לאביו ולאמו לא יטמא, אביו דא קודשא בריך הוא, אמו דא פנסת ישראל.

ולכו זהר להשאר בקדשתו לעולם

ומן המקדש לא יצא, דהינו פנין שנגנס לקדשה ונקרא קדוש, לא יצא מאותה הקדשה לעולם, כדי שלא יחלל את מקדש אלהיו, היא הקדשה העליונה, והקדשה העליונה היא כי נזר שמו משחת אלהיו, דהינו הרי זכה לנשמה שהיא נזר, ולשכינה שהיא שמו, ומאחר שאורות אלה על ראשו, יזהר לשמר משמרת הקדשה כראוי:



והניח הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני ה' (כג ט)

לקוטי שיחות

רבי מנחם מענדל מליובאוויטש זיע"א

יסוד עבודת הבורא - התבטלות וקבלת על

יסוד כל עבודת ה' (גם עבודה דטעם ודעת) - הלא הוא התבטלות וקבלת על, הקדמת נעשה לנשמע (וכמבאר בכמה מקומות שזהו ענינה של ברפת התורה - שצריך להיות ברכו בתורה תחלה (נדרים 28א), דלפני למוד התורה בהבנה והשגה, צריך להיות הברכה וההודאה שנתן לנו את תורתו, שזוהי תורתו של הקדוש ברוך הוא).

הרמז בהקרכת שתי הלחם

וזהו ענין הקרכת שתי הלחם, שאפן הקרכתם הוא שמביאים שני הכבשים ומניפים הכבשים עם הלחם יחד - התחברות הכבשים עם הלחם: לחם הוא רמז על תורה, הבנת האדם; וכבש מורה על התבטלות (פי כבשים הם חלשים בטבעם ומרגש בהם טבע ההתבטלות) - וזהו תכן הקרכת שתי הלחם עם שני הכבשים, להחדיר את תנועת ההתבטלות בתוך הבנת והשגת האדם.



פרי אלימלך

רבי אברהם אלימלך מקארלין זיע"א

איך שוכחים היכן נמצאים

אמר בהיותו על ציון התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זי"ע: כל הגדלה והקבוד והפאר שנותנים לרשב"י, הכל רק בשביל שהיה עבד ה', אם בן מפל שכן כשבאים לבית הפנסות, לבית המקדש מעט - שזה מקום ובית ה', עד כמה צריכים לעמלד במורא ובדרך ארץ, ואיך זה ששוכחים איפה נמצאים (עמוד קעח):

תורתו מגן לנו וכו' ימליץ טוב בעדנו. 'תורתו מגן לנו' - פאשר מקימים דברי תורתו של רבי שמעון בר יוחאי זי"ע, ואין משוחחים בעת התפלה וקריאת התורה, כפי שכתב בזוהר הקדוש (ח"ב קלא): מאן דמשתעי כבי כנישתא במלין דחל וי לה דאחזי פרודא וי לה דגרע מהימנותא וי לה דלית לה חולקא באלקא דישראל, דאחזי דהא לית לה אלקא ולא אשתכח תמן ולא דחיל מנה, אזי יכולים לזכות פי 'ימליץ טוב בעדנו' - להפקד בדבר ישועה ורחמים ובכל מלי דמיטב:



אמרי מנחם

רבי אברהם מנחם מאלכסנדר זיע"א

על ידי קיום דברי רשב"י להמנע משיחה בעת התפלה ימליץ טוב בעדנו

ל"ג בעומר

מעלת היום

מאמרי אדמו"ר הזקן

רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א

השמחה בהולא דרבי שמעון בר יוחאי כי אחר הסתלקותו משפיעה נשמתו על נשמות ישראל בלא התלבשות בגוף

ענין הולא דרבי שמעון בר יוחאי, פי שמחת חתן וכלה הוא מצד שהיו נפרדים ונתקרו, אבל מצד זה לא היה כל כך השמחה והתענוג אם לא היה קדם הפרוד מקרבים מאד והיו לאחדים, כמו אדם שלא ראה אהבו האמתי זמן רב מאד, כראתו אותו תגדל ותבער האהבה והשמחה.

ואם לא היו מפרדים זמן רב לא היתה תגברת האהבה והשמחה כל כך. אבל אין תגברת האהבה אלא לפי ערך התקשרות שהיה מקדם הפרד, שאם היתה עצומה מאד, נמצא היה המרירות ורחוקו עצום מאד, ולפי ערך זה תהיה תגברת האהבה כראתו ותגדל השמחה.

כן שמחת חתן וכלה שגשמתם קדם יצירתם בכלי גוף וחמר, מכריזין עליהן ארבעים יום קדם כו', והיו אז לאחדים ברוחניות בתכלית הקרוב פדרך המשפיע והמקבל, ומיד כשנוצרו הנשמות בגופים מחלקים, נתפרדו מאד הרחק זמן רב, לכן כשמזווגים זה עם זה בזמן חתנתם תחת החפה, אף על פי שאינו אלא יחוד וקרוב, מחמת שבאו מן הרחוק גדול לנקדת הקרוב שהיה להם בתחלה. וזה הוא עקר שמחת חתן וכלה.

והנה נשמת רבי שמעון בר יוחאי היה בחינת המשפיע לכללות נשמות ישראל, כמו משה רבנו עליו השלום, הנקרא חתן, וכשבאה לגוף והמשיכה השפעות השגות אלקות לכללות נשמות

ישראל, הוא בודאי רחוק גדול, וכמו שקבל הנשמות למעלה בלא גופים.

לכן אחר שנסתלקה נשמתו מגופו למקור חצקה ועלו עמו הנשמות שקבלו למטה בגופים, לקבל ממנו למעלה בלא גופים, הרי הקרוב האמתי בא להם מן הרחוק הגדול וזהו ההלולא (אתהלך לאוניא ד"ה ענין הלולא דרבי שמעון בר יוחאי):



דברי יחזקאל שרגא

רבי יחזקאל שרגא מסטרופקוב זיע"א

התחלת ירידת המון בל' לעמר - שלוש ימים קדם ל"ג בעומר

ביום ל' בעמר התחיל המון לרדת כמו שכתוב (שמות טו א) עין שם, וברש"י ו"ל (שם טו לה) עין שם, דביום חמשה עשר לחדש איר בבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה וגו' ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא (עיין חתם סופר סימן רלג), ועין יהושע ה' וברש"י ו"ל שם.

שלוש ימים קדם היא"צ יש כבר ענין ההשתטחות

והוא שלוש ימים לפני ל"ג בעמר, וידוע דשלוש ימים לפני היאהרצייט כבר יש ענין לבקר על הצינן וכן היו נוהגים בצאנז. גם מיום ד' מתחיל הארת שבת קדש הבא.

המדרגה העצומה שהגיעו אליה בני ישראל על ידי ירידת המון

והנה כבר הארכתי בענין גדלות המדרגה שהגיעו בני ישראל אליה באמצעות אכילת לחם מן השמים שמלאכי השרת אוכלים אותו, עד כדי כך שהרב הקדוש מהר"ם מרימאנאו זצ"ל כתב שכל כך נודככו פניהם ונשתנו למעליהתא שלא הפירו זה את זה ובכל יום הצרכו לשאל זה את זה מי אתה.

וזה פרוש הכתוב 'מן הוא' (שמות טו טו) לשון מאן שפרושו 'מי הוא, שכפגש איש את רעהו לא הפירו והיה צריך לשאלו מי הוא, עין שם בספר דברי מנחם. ולכן נשאר אותו היום של ירידת המון מסגל להתעלות במדרגת הקדשה להשגות רוחניות נשגבות מאד.

סגלת ההארה והזכוף של ירידת המון גורמת שאפלו פחותי הערך נוסעים למרון ומתעוררים

ולכן יובן מה שאנו עם בני ישראל נוסעים לרכבות למרון, ואפלו אלו הרחוקים מאד מן הדת באים ומתכנשין, ועל ידי שרואים איך בני אדם מתלהבים ממש בהתפשטות הגשמיות בקדשה תרה מתעוררת הנקדה הפנימית של הפחותי ערך להיות פותח על כל פנים פתח כחדו של מחט.

והקדוש ברוך הוא בזכות רבי שמעון בר יוחאי פותח לנו פתחי תשובה כפתחו של אולם, וכל זה בא לנו מפת סגלת 'אותם הימים' שהתחיל לנו ירידת המון הגורם התפשטות הגשמיות פנ"ל:



כדאי הוא רשב"י

דברי תורה

רבי חיים אלעזר ממנומקאטש זיע"א

כדאי הוא רשב"י לסמך עליו בשעת הדחק - באחרית ימי הגלות

בברכות (ט): כדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק, וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס. ולשון 'בשעת הדחק' דוקא יש לומר על פי דברי הש"ס (סוכה מה:). שאמר רבי שמעון בן יוחאי (דהוא סתם רבי שמעון

מעלת למוד הזהר

שארית ישראל

רבי ישראל דב מויליעדניק זיע"א
מעלת אמירת הזהר הקדוש ללא באור

בענין למוד זהר הקדוש אמר בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר, שזהר הקדוש צריך לאמר בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עומן מקשרין את האדם לאין סוף תהרהר, רק מי שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, וזהו יאמר פסדר בלי באור (שער התקשרות דרוש ה):

מעשה איש

רבי אלתר ישראל שמעון מנובומינסק זיע"א
דברי הזהר מרפאים הנפש

קבלה בידינו מרבתינו הקדושים מדור אחר דור, שזוהי דרך ישרה לחסידות, לומר בכל יום דף אחד מהזהר הקדוש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר. כי דברי הזהר הקדוש המה מרפאים רפואת הנפש, כמו שרפואת סמים מרפאה את הגוף אף על גב שאין החולה יודע מה שיש בתוך הרפואה:

תפארת עזיאל

רבי עזיאל מייזליש זיע"א

לשון הזהר מסגל מאד אף אם אין מבינים הסודות

ידוע מה שתקנו כמה תחנון, שאף שאין אנו יודעים עד מה, מכל מקום אנחנו מצלינן אפונת רשב"י וחבריו, וכן ידוע כי לשון הזהר מסגל מאד אף שאינם מבינים הסודות, כי האותיות בעצמן פועלין למעלה.

למוד מתוך דבקות והשתוקקות

רק עקר הכל הוא שיהיו האותיות יוצאין בטהרת המחשבה ובנקיות הלב ובדבקות - שכמעט יוצאת הנשמה מחמת רב השתוקקות, וה' הטוב והמטיב למענו הוא עושה פביכול מחבר אותיות שלמטה בשרשם למעלה ונעשו הצרופים ממילא (שיר השירים):

סיחות הר"ן

רבי נחמן מברסלב זיע"א

הסגלה הטמונה בלשונות המוסר של הזהר

ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע

שמעון בר יוחאי זי"ע וקרא רב התפעלות לבנו, ואמר לו יחזי כמה חביבים מצות על ישראל.

רבי שמעון בר יוחאי! באנו כאן בציון הקדש, לבקש רחמים על ישראל, הנה באשר רק ראינו רהיטת אותו וקן וההוסים שבגדו לכבוד שבת, הפכת דעתך עליהם לטובה, והשתפחת בהם בישראל להליץ ישר בעדם, ולמדת מכה עד כמה חביבין מצות על ישראל.

והנה עם בני ישראל זה כמה אלפי שנים, שלא זו בלבד שרצים אחר המצות, אלא אף רצים ובורחים תמיד מרדיפת היצר הרע, ויסורים קשים ונוראים הרודפים אותם מן הגוים ושאר מרעין בישין.

כמה נוכל ללמד בזה, עד כמה חביבין מצות על ישראל, הנרדפים עד צואר מרדיפת נסיונות היצר הרע הבווער בקרבנו תמיד לא ינות ולא ישקט, ומרדיפת הגוים שונאיהם של ישראל, ואף על פי כן אינם מניחים חלילה תורתך, ואינם עוזבים קיום המצות ברדיפת לב ונפש, כמה למוד זכות נתן להוציא מזה על ישראל, לעורר רב רחמים וחסדים מרבים לישועתם.

והנה אנו עם בני ישראל, נרדפים ונמוקים בצרות הגלות ורדיפת היצר הרע כבד כמה אלפי שנים בלא הפוגה, ורדפים אחרינו בצרות ויסורים וכל מיני עצמות נפש. תעורר נא רחמים בעדנו להושיענו מצרה לרוחה, ולהושע בדבר ישועה ורחמים, שיתגלה כבוד השכינה בעולם, בביאת גואל צדק בב"א (שיבת בין הזמנים אב תשס"ט):

הדלקה

בני יששכר

רבי צבי אלימלך מדינוב זיע"א

מדליקים גרות ומאורות לכבוד אור התורה ואור נשמת רבי שמעון בר יוחאי המאירים ביום זה

ובזה תבין מנהג ישראל תורה הוא להדליק גרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב שמתחיל להתנוצץ ביום זה הזקר ל"ג בעומר - טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת מאור התורה בוצינא קדישא אשר נתגלה ביום הנה, וביום הנה עלה לשמי מרומים והוא יומא דהולוא דילה לאורו נסע ונלף, לכבוד ספרו הקדוש זהר המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו (אשר כתב רבי אבא ביום הנה):

בכל מקום יכולני לפטר את כל העולם מן הדין מיום שנברא העולם עד סופו.

והאחרון הכביר כעת סופו של גלות אדום - שהוא קדם ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן - שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי (אדום) כדאמרין בשבת, ועל כן אמר המלך אז שמעון שגנה יהרג.

ובפרט בסוף יומיא אלין באחרית ימי גלות אדום, וזהו רבי שמעון בן יוחאי, בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון בנרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו, ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא - דגלותא - בתר דוחקא כמבאר בזהר הקדוש.

על כן שפיר אמרו - רק ברבי שמעון בר יוחאי - נדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק, שעומד בעדנו בשעת הדחק, הינו בשנים האלו ועל זכותו אנו סומכין כנזכר (מהדורה ט אות ט):

מבשר טוב

רבי בן ציון מביאלא זיע"א

כח רבי שמעון בר יוחאי מאיר הנשמות ומבער הרע

רבי שמעון בר יוחאי משפיע ששון ושמחה ולכל בני ישראל נהיה אור במושבותיהם, ומדליקים מדורות, מפני שבכחו של רבי שמעון בר יוחאי יש לבני ישראל אור, ואור שורף כל הקוצים וברקנים ושברי עצים שעושים בהם מדורות. ואפלו בגדים [כהנדון בפוסקים] הלא המה הבגדים הציאים וכו' וד"ל, בחינת 'פשטתי את כתנתי איכה אלבשנה' (שיר השירים ה ג), ורבי שמעון בר יוחאי עוזר מן העולם העליון להלביש בגדים חדשים.

ענין הרקוד - קפיצה מהצרות

ורוקדים, כמו שאיתא בשם צדיקים קדמונים דענין רקוד הוא להגביה מהארץ טפח, ורבי שמעון בר יוחאי מגביה העולם, ואנו רוצים לקפץ מכל הצרות ברוחניות ובגשמיות והוא עת לזה, שהיה רבי שמעון בר יוחאי בכחו לפטר את העולם מן הדין (ל"ג בעומר תשר"ס):

מליצות ישר במעלת ישראל במשנת רשב"י

מבאר בגמרא (שבת לג:) כי בתחלה לפשיצאו רבי שמעון בר יוחאי ובנו מהמערה כל מקום שנתנו עיניהם בו מיד נשרף, ומכח מעשה שראו באותו סבא וקן רץ עם שתי ההדסים בגדו, נשתנה דעתם לטובה על ישראל, עד שהשתבח בהם רבי

• לשונות של אור-ל"ג בעומר •

היה מברך שיתקבלו התפלות מרן ז"ל מאלכסנדר היה רגיל בל"ג בעומר לברכם שיתקבלו תפלתם לרצון בשמים:

נחל איתן

רבי אברהם מסלונים זיע"א

קבלת השבים כביום הכפורים

בל"ג בעומר שהוא הוד שבהוד וסמוך לזמן געילת השערים, מתעורר בו גם פן בחינת היר הפשיטה לקבל שבים כבנעילת יום הכפורים וככפורים:

צדקת הצדיק

רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א

רשב"י פעל שיוכל בעל תשובה לזכות

לכל המדרגות ברגע אחד

והנה בעל תשובה איתא בזהר חיי שרה דבשעתא חדא ברגעא חדא זוכה לכל המדרגות (ושמעתי בשם הרבי רבי בונים ז"ל כי דבר זה מיגיעת רשב"י ע"ה) (אות קכז) 3

אמרי פנחס

רבי פנחס מקאריץ זיע"א

כח הרפואה

טוב להתחיל ברפואות בל"ג בעומר:

שער יששכר

רבי חיים אלעזר ממנוקאטט זיע"א

כח תחית המתים

שמעו"ן ב"ן יוחאי עולה מחי"ה מתי"ם:

עטרת ישועה

רבי יהושע מדז'יקוב זיע"א

להמשיך פרנסה

בל"ג בעומר הזמן להמשיך פרנסה:

לב שמחה

רבי שמחה בונים מגור זיע"א

פקידת ישועה בזרע של קימא

נעשה אדם בגימטריא 'שמעון' (עם האותיות), 'נעשה אדם נאמר בעבורך' ואפשר להפוך בזרע של קימא בזכותו:

• לשונות של אור-ל"ג בעומר •

אגרא דפרקא

רבי צבי אלימלך מדינוב זיע"א

הימים מל"ג בעומר עד ר"ה כמנין 'הנה הוא האלקים'

הנה תמצא מיום ל"ג בעומר עד יום ראש השנה יהיו ימים כמנין הני"ה הו"א האלקים:

בית אהרן

רבי אהרן מסרלין זיע"א

רבי שמעון בר יוחאי לכל אפלו לפחותים

כל מי שיש לו אמונה ברשב"י, יש לו חזוק ברשב"י, בשם שהשם יתברך הוא ה' לכל, כך רשב"י הוא רשב"י לכל, אפילו לפחותים:

דברי דוד

רבי דוד משה מטשורטקוב זיע"א

כל יהודי מרגיש התעוררות בל"ג בעומר

בל"ג בעומר הלוא דרבי שמעון בר יוחאי ז"ל, מרגיש כל איש ישראל כל אחד ואחד לפי מדרגתו איזו התעוררות ואיזה אור:

עטרת ישועה

רבי יהושע הורניץ מדז'יקוב זיע"א

הארת חג השבועות

תכף בל"ג בעומר מאיר בהירות המוחין של חג השבועות הבא עלינו לטובה:

עטרת זקנים

רבי צבי הירש מדיטשויב זיע"א

'ידיד נפש אב הרחמן בגימטריא רבי שמעון בן יוחאי':

סגלת היום

עבודת ישראל

רבי ישראל מקאריץ זיע"א

הרחמים גוברים

כל ימי הספירה אנו מוחלים ליום ל"ג בעומר שבו הרחמים גוברים:

שפתי צדיק

רבי פנחס מנחם מפילץ זיע"א

שעל ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה. והלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך. דהינו השבח שמשבח ומפאר את העובד ה', דהינו הלשון הרגיל בזהר לומר זפאה וכו' על כל מצוה ועבודה. ולהפך הצעקה שצועק וי וכו' וי לה וי לנשמתה על הסר מעבודת ה', אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך (אות קח):

באורו של חמה

רבי חיים מאיר מויז'ניץ זיע"א

למוד הזהר מתוך רגש וחיות ואור פנימי

אם השם יתברך מרחם על אחד ונותן לו קצת רגש בזהר הקדוש ובמחברו הרבי שמעון בר יוחאי הקדוש, שמרגיש התעלות כשאומר א בלעטעלע זהר, הרי זוכה לאור פנימי מאד נעלה.

כי הרי באמירת הזהר ישנו כל כך הרבה חיות דקדושה, שהאומרו נעשה מלא אהבה ושמחה להשם יתברך, ומחו מתרומם לדרגה נעלה יותר. אם רק אומרים, אם רק אומרים, אפלו שאינם מבינים, אומרים הזהר הקדוש.

ואשריו של מי שזכה לשמע את אבי הקדוש זי"ע כשאמר פקודא בתר דא בהתחלת ליל הסדר, וכך בכל מקום שהלך אמר זהר, וכשהיה צריך עפעס א שטיקל ארבעט צרלעדיגן [לפעל איזה 'עבודה' (ישועה למאן דהוא)] דבר הכרחי, היה מיד אומר: משולם, תן לי הזהר. זה היה כלי מכשירו שפעל מה שצריך עבור ישראל רפואות וישועות. משולם תן לי הזהר, חבל על דאבדין.

והיה אחד מתלמידי בעל שם טוב הקדוש מהעליונים הקדושים' שאמר: אני מודה ומשבח את הקדוש ברוך הוא שבראני בזמן שהזהר כבר בעולם. קאריצער קינדער היו מאד אהבי הזהר ומוקירי הזהר:

לב שמחה

רבי שמחה בונים מגור זיע"א

באור החלוק 'לומדי' ו'עומדים על סודך'

אשרי העם הם לומדיך ואשרי העומדים על סודך. 'לומדיך' ו'עומדים על סודך' שתי ענינים הם, ענין הלמוד אף שאינו מבין, וענין ה'עומדים על סודך' הוא שבח בכפי עצמו:

ירית קשת

ספר המדות

רבי נחמן מברסלב זיע"א

סגולה לבנים

הריכת הקשת בל"ג בעמר הוא סגולה לבנים:



אמרי קדש

רבי אברהם חיים משומרי אמונים זיע"א

'קשת' ר"ת ק'בלו ש'תי ת'ורות

'קשת' נוטריקון ק'בלו ש'תי ת'ורות, דהינו שפיוס הלזה נשלמה לנו גם חלק הנסתר שבשפת"י התורות שבכתב ושבפעל פה:



הדלקת נרות

משמרת שלום

רבי שלום מקוידנוב זיע"א

מנהג טוב שכל אחד ידליק נר קדם תפלת ערבית לכבוד רשב"י

שמעתי מפי אבא מארי ז"ל שרצונו שכל אחד יביא נר להדליק קדם תפלת ערבית לכבוד הרבי שמעון בר יוחאי:

אוצרות גאוני הדורות

ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו

(כא א)

בני יצחק

רבי יצחק חנין זצ"ל

מסמיכות הפסוקים יש ללמד שהכהנים יכולים להטמא לגוסס

יש להתבונן בטעם סמיכות הצווים לפניהם על טמאת המת, לענין האמור לפניו (סוף פרשה קורמח), שהעוסק באוב וידעוני ענשו בסקילה, שנאמר 'ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ורגמו אתם דמיהם בם' (ויקרא כ, כז)

ונראה, בהקדים מה שפסק בשו"ע (יד"ד סי' ט), שאדם הפצוע פצעים הרבה, אף ע"פ שהוא גוסס ותוך ימות, אינו נחשב מת לגבי טמאה. עוד יש להקדים, את דברי המדרש (ויק"ד כו, ח), בבאור כפילות הלשון שבפסוק 'אמר אל הכהנים' ו'אמרת אליהם', אמירה ראשונה, למת מצוה יטמא, והשנייה, לאחרים לא יטמא. לפיכך נאמר "אמר" ו'אמרת'. ונמצא מברר, שתבת "אמר" באה לצוות את הכהנים על האפן שבו יטמאו למת מצוה, ומאידך, תבת "אמרת" באה לצוות לפניהם שלא להטמא לשאר מתים.

ובזה יש לדרש את סמיכות הפסוקים, שבפנות הפתוב לצוות על הכהנים, 'ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ורגמו אתם דמיהם בם', הינו שאף באפן זה ש'דמיהם בם', שהאדם הנסקל באבנים זב דם עם פצעים הרבה עד כדי כך שהוא גוסס, מכל מקום 'אמר אל הכהנים בני אהרן', שיכולים הם להטמא לגוסס, וכפי הדין האמור, שפינן שעדין הוא חי אינו נטמא בטמאת מת. (באדיבות 'מכון חכמי ספרד' נתיבות)



זרע אהרן

רבי אהרן ייטלש זצ"ל

זכרון יום המיתה לכהנים על ידי הקרבת הקרבנות

נראה דלכאורה קשה דהלא קבורת מת היא אחת ממצות שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרון קימת לעולם הבא, ומבטלין תלמוד תורה להוצאת המת (מגילה ט, ט), ולמה אסרה התורה לכהנים טמאת המת.

אך יש לומר דהטעם דהוצאת המת היא מצוה גדולה עד שדוחה תלמוד תורה, הינו משום ודחי יתן אל לבו דברים של מיתה כדי להרהר בתשובה, וטעם הקרבנות איתא במפרשים הוא כדי שיתן האדם אל לבו להרהר בתשובה, כמו שפרשו המפרשים 'אדם כי יקריב מקם' שזריקת הקרבן על הארץ הוא במקום סקילה, והאחיזה בצנאר לשחיטה הוא במקום חנק, והשחיטה לקרבן הוא במקום הרג, והקטרת אברים הוא במקום שרפה, והראוי 'אדם כי יקריב מקם' שיקריב עצמו בארבע מיתות, אלא שהקב"ה ברב רחמיו אמר 'מן הבהמה כו' פקריבו.

ואם כן הנהו שעוסק בעבודת הקרבנות בכל שעה הוא נותן אל לבו דברים של מיתה, ואין צריך להוצאת המת כדי שיתן אל לבו דברים של מיתה, וזהו שנאמר קדשים יהיו כו' שלא יטמאו למתים, וקשה הרי צריך לטמא למת כדי לזכר יום המיתה, לזה קאמר כי את אשי ה' הם מקריבים - והיו קדש מלכח שמקריבים קרבנות ויזכרו בעצמם וישובו.



ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשייתו עליו וגו'. ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו לה' (כב יד-טו)

ערוגות הבשמים

רבי משה גרינוולד זצ"ל

האוכל תרומה בשגגה אינו יכול להשאל על הפרשתה

נראה לי דיש לפרש דקרא קא משמע לן הא דאמרינן בנדרים (טו) דתרומה בינך פהן לא מצי למיתשל עליה, והנה החר נדרים ילפינן (ברכות לב) מדאמר קרא (במדבר א) 'לא יחל דברו' אבל אחרים מוחלין לו. והנה סלקא דעתך אמינא מי שאכל תרומה בשגגה יהיה הבעלים נשאלים עליה כדי לפטרן מקרן וחמש, קא משמע לן ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשייתו, ולא תימא ילך אצל חכם לאתשולי עליה, על כן אמר קרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו, דאחר שכתב הרימיה אי אפשר לחללו, דהינו לאתשולי עליה.



ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל (כב לב)

אהל דוד

רבי דוד דייטש זצ"ל

קדוש השם על ידי בטול הגזרות

יש לפרש דהנה מהאי קרא יליף הש"ס (ברכות כא) דכל דבר שבקדשה צריך עשרה, ואיתא בפסיקתא (הובא בתוספות שבת קיט: ד"ה כל) כשישראל נכנסין לבתי כנסיות ואומרים 'הא שמה רבא מברך' בקול רם מבטלין גזרות קשות.

והנה כשיש גזרות איכא חלול השם, כמה דכתיב (יחזקאל כ ט) 'ואעש למען שמי', שמע מנה שיש חלול השם. וזה כונת הפסוק ולא תחללו את שם קדשי שלא תגדמו להיות חלול השם, והינו ונקדשתי בתוך בני ישראל שתפנסו לבית הכנסת ועונין יהא שמה רבא, ועל ידי כן מבטלין גזרות, ואז לא תחללו את שם קדשי.



וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה (בטו) וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו

קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי ה' לחם אלהיהם הם מקריבים והיו קדש (כא ו)

חַקַּת עוֹלָם בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם (שם כא)

בְּאֵר לַחֵי

רבי חי מימון זצ"ל

הַקָּשֶׁר בֵּין חַג הַשְּׁבוּעוֹת לְסִפְרֵי הָעֵמֶר

יש להבין, שהרי כל המועדים נתיחדה להם פרשה בפני עצמה, כפי שמוכא בפסוקים שבהמשך הפרשה, ומדוע חג השבועות לא נתיחדה לו פרשה בפני עצמה, אלא נכתב בתוך פרשת 'ספירת העמר'. עוד יש להבין, שמאחר ש'ספירת העמר', היא ספירה שמתחילה ביום ט"ז בניסן שבו מקריבים את 'קרבן העמר', מדוע לא נזכרה מצות הספירה בפרשת 'קדשים', שבה נזכרה מצות הקרבת העמר. ונראה לי שב, שמאחר שמתקלית יציאת מצרים היתה בשביל קבלת התורה, וכדברי ה' למשה "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על הקר הנה" (שמות ג, יב), והספירה שספרו ישראל לאחר יציאתם ממצרים, היתה בגלל שנתבשרו שתנתן להם התורה לסוף חמשים יום, ומרב חבתם ליום קבלת התורה, היו סופרים את הימים עד קבלת התורה (עי' שבוילי הלפט סי' רלו).

לפיכך, לא נכתב חג השבועות בתורה בפרשה בפני עצמה אלא מבלע בתוך פרשה של 'ספירת העמר'. וגם מישב הטעם שדין 'ספירת העמר' לא הובא בפרשת 'קדשים' העוסקת בענין 'קרבן העמר'. וזאת, שסדר זה בא ללמד, שחג השבועות, שהוא זמן מתן תורתנו, שיוך לספירה שספרו ישראל מזמן צאתם ממצרים, מתוך חבתם לקבלת התורה. (באדיבות 'מכון חכמי ספרד' נתיבות)

וְאִישׁ כִּי יִכֶּה כָּל נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוֹמָת. וּמִכֶּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָהּ נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ (כד יז-יח)

וַיֹּאמֶר שְׂאוּל

רבי שְׂאוּל נְחֵמְיָאט זצ"ל

גְּדַל עֲנָשׁוֹ שֶׁל הַמַּחְטִיא אַחֵרִים

אפשר לרמוז על פי מה שאמרו ז"ל (במדב"ד כא ט) שגדול המחטיא את האדם יותר מן ההורגו. ואמרו ז"ל שהקב"ה מקפיד על המחטיא את הצדיק יותר ממחטיא את הרשע, וכמו שכתב הרב משה אלשיך ז"ל (במדבר כה יז), שבנות מדין שהחטיאו הפשרים שב'ישראל, נאמר בהם 'צורו את המדינים והכיתם' (שם), ובנות מואב שהחטיאו את המון העם, אמר 'אל תצר את מואב' (דברים ב ט).

וידוע שמבחר המין הם נקראו 'אדם', כמו שנקרא (יחזקאל לד לא) 'אדם אדם', וההמון נקראו בהמה, גם הנשמה היא נקראת אדם, והגוף שהוא מלוש

שלה נקרא בשר אדם, וההמון נקראו בהמה, והגוף גם הוא נקרא בהמה.

וזוה שאמר ואיש כי יכה כל נפש אדם, ורצה לומר שהוא מחטיאו, גם רמוז על הגורם להרג נפשו על ידי עוונותיו. מות בעולם הזה, יומת לעולם הבא, על שגורם מיתת נפשו וגופו, כי הרשעים בחייהם קרויים מתים (ברכות יח:).

ומכה נפש בהמה, הם ההמון והגוף, כגון שרודף אחר המותרות וכיוצא, זה יש לו תקנה ישלמנה, רצה לומר יחזור וישלים לו נפשו לחוטא, דהינו שיתזיר אותו בתשובה, ואם הגוף יפרש מן המותרות. וזהו 'ישלמנה', כלומר ישלים אותו ויתזיר לו נפשו תחת הנפש שסלק ממנו. ולגבי הגוף רמוז נפש, מפני שהיא קרובה לגוף ופוגם בה יותר.

עבודת ימי ספירת העמר

מגלה צפונות

רבי אליהו הכהן זצ"ל

הַשְּׁגַת כַּתְּרָה שֶׁל תוֹרָה עַל יְדֵי הַחֲשֵׁק וְהַתְּשׁוּבָה

ולעניות דעתי נראה, שצוה הקב"ה לספר מיום שני של פסח עד שבועות שהוא יום מתן תורה, לעורר לב כל איש ישראל שפדי שיזכה אדם לכתרה של תורה צריך שגייע לחשק כל כך עמה [וכו'].

[ו]כאשר עשו ישראל בצאתם ממצרים, שייצאו על מנת לקבל דת פדכתיב (שמות ג יב) 'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על הקר הנה', ומיד אחר יום יציאתם התחילו לספר כל יום ויום לידע הקרבת הזמן מתי יהיה, מרב חשקתם ודבקותם בה, עד שהביאם החשק לזכות בקבלתה ולשמע קול אלהים מדבר מתוך האש 'אנכי ה' אלהיך' וכו', כך אם יתנהג כל אחד מישראל בחשק זה, יזכה לתורה כאשר זכו יוצאי מצרים, ופחות מזה אין אדם זוכה לכתרה של תורה.

ולכן לרמוז על זה צוה אלהינו לספר עד יום מתן תורה, שהספירה מורה על החבה כמדבר, לעוררו אם כה תעשה להתאוות להשיגה תזכה לה, ואם לאו לא, ובהיות זוכה לתורה מתמת החשק המתלהב בקרבו בהשיג אותה לא ישבע ממנה, וכל יום ויום יראה חדשה בעיניו, כי כל דבר מחדש חביב על האדם.

ולכן צוה להביא בסוף הספירה שהוא קבלת התורה מנחה חדשה, לרמוז על האמור, כי החשק מביאו עד שתמיד תראה חדשה בעיניו, וזהו מביאו שלא יסית דעתו ממנה לעולם, פינן שידמה לו תמיד

חדשה כאלו באותו יום קבלה מסיני. וכדברי רבותינו ז"ל (עירובין נד:) שהתורה נמשלה לדר, מה יד כל זמן שהתינוק ממשמש בה הוא מוצא בה טעם חדש, כך התורה כל ההוגה בה מוצא בכל יום טעם חדש, וזהו בודאי [ב]מי שהשיג התורה מתוך חשק, שהחשק מביא אותו עד שכל יום ויום תראה חדשה בעיניו, ונכון.



מאמר החכמה

רבי משה חיים לוצ'אטו זצ"ל

ענין ספירת העמר הוא, כי חמשים שערי בינה נבראו בעולם, והשגת משה רבנו ע"ה היתה תשעה וארבעים שערים, ועצמות הבינה היא שער החמשים לא השיג. והם תשעה וארבעים ימים של ספירת העמר, וכיום החמשים נתנה התורה, כי כמו שיש תשעה וארבעים שערים של בינה וקדשה, כן יש תשעה וארבעים שערים של טמאה, ואת זה לעמת זה עשה האלקים, יצר טוב ויצר הרע, זה בטירתו וזה בטמאתו בבחינות מחלקות, כחות הטמאה כנגד כחות הקדשה. וכשישראל היו במצרים, היו שקועים ומלכלכים בתשעה וארבעים שערי טמאה והזכרו לצאת מהם, ורצה הקב"ה להוציא את ישראל מהם ולהכניע המ"ט שערי טמאה בהדרגה, על ידי שהאיר עליהם כנגד כל שער טמאה את שער הקדשה המקביל, בכל יום ויום שבין א' דפסח לשבועות.

ותקון זה מתעורר מחדש בכל שנה, על ידי ספירת תשעה וארבעים ימים לעמר מבין פסח יום היציאה, עד שבועות יום מתן תורה שהוא הארת שער החמשים דבינה וקדשה על ישראל.



אהל יעקב

רבי יעקב קראנץ זצ"ל

שְׁמִירַת הַיָּמִים שֶׁלֹּא יֵאָבֵד אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד

המורם מפל זה כי העליון יתברך צוה אותנו לספר ממחרת הפסח חמשים יום, כי מפסח ועד עצרת נטהרו ישראל מזהמת טמאת מצרים, והיו צריכים להיות מכשרים לקבלת התורה בעצרת, כי שבע שבועות היו צריכים לטהר עצמם כמבאר ליודעים.

על כן אמר וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה, כאותו שמונה מעותיו ומאסף הפרוטות להחליפם על סלעים, וכאשר גייע לסלעים יחליפם על דינרים,

ובזה יש לישיב הלשון שאנו אומרים 'אתה צויתנו לספר ספירת העמר כדי לטהר נפשות עמך ישראל מזהמתם כמו שכתוב וספרתם לכם ממחרת השבת', האיף מוכח מזה הפסוק זאת, אכן לפי מה שכתבתי ניחא דמוכח מדתלי התורה הכח של הספירה 'ממחרת השבת' דהינו ימי הפסח, אלא ודאי שעקר הספירה הוא כדי לטהר עצמנו, וזאת הוא בלתי אפשר רק מכח שאנו ממשיכין עלינו קדשת אורות של פסח שנקרא שבת.



וידבר משה

רבי משה פולק זצ"ל

המשתוקק ליום מתן תורה כאלו קיים כל התורה

וספרתם כו' שבע שבתות תמימת כו'. במדרש רבה (ויק"ר כח א): אימתי הן תמימות בזמן שישאל עושין רצונו של מקום. נראה לי, ידוע תכלית הספירה שישמח לקראת מתן תורה, ומונה הימים מתי יבוא לידי ואקדמנה, והיות מחשבה טובה הקב"ה מצרפה, הרי הוא כאלו קיים מדי יום ביום כל התורה, ועל ידי כן הם תמימות, כפרוש הדר (ח"א קכט). 'ואברתם זקן בא בימים (בראשית כד א) שהביא עמו כל הימים.

אמנם כל זה במי שעושה במה שבירדו לעשות, אז מה שאין בידו המחשבה כמעשה, וזהו 'אימתי הם תמימות' על ידי המחשבה טובה, 'בזמן שעושין' דיקא רצונו של מקום.

הקדושים הטעם של ימי הספירה הוא כדי לקדש האדם את עצמו בכל המדות הקדושות, כמו שאמרנו ש'טהרו נפשות עמך ישראל מזהמתם', וכל זה הוא בלתי אפשרי, דאין כח ביד האדם לעשות זאת, לכן רחם הקב"ה על עמו להשפיע עליהם כל השמות הקדושים וכל האורות הקדושות ביום א' של פסח, וזאת נשפע מלמעלה בלי שום סיוע במעשה תחתונים, ועל ידי כח הנ"ל שאבא מלמעלה בפסח יש בנו כח להמשיך הקדשה כל ימי הספירה ולטהר נפשות ישראל מזהמתם שיוכלו לקבל עליהם בשבועות התורה הקדושה, וזאת המדה אשר בא על ידי אור מלמעלה ולא על ידי מעשנו נקרא 'שבת', ולקף אמרה התורה כאן 'וספרתם לכם ממחרת השבת'.

אבל לקמן בפרשת פנחס לאחר עבר הספירה ובא חג השבועות נאמר 'וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעת ימים, קראה התורה ימי הספירה על שם שבועות ולא על שם שבת, להורות שהקב"ה מחבב מעשה תחתונים יותר ממעשה עליונים. וכן בפרשת ראה שאמר (טו ט) 'שבעה שבעת תספור לך מהחל חרמש בקמה', גם כן להורות על זה שהקב"ה מחבב מעשה תחתונים יותר ממעשה עליונים. אכן כאן בפרשת אמר הורה לנו שבלתי מעשה עליונים לא היה בנו כח לספור בלתי סיוע מן יום טוב של פסח שנקרא 'שבת', שאז באו האורות מלמעלה מעצמם.

אבל אם יאכל הפרוטות ויפסידם לא יעלה בידו מאומה, וכל זה מסבת יקר הדינרי זהב בעיניו.

כן הימים האלה יקרים מאד להבין את עצמו בהם לתורת ה', על כן הזהיר הכתוב ואמר 'שבע שבתות תמימת תהיינה', שלא תכלה ושללא תפסיד יום אחד מהם, וזה שאמרו 'אימתי הן תמימות בשעה שישאל עושין רצונו של מקום', כי אז יהיו גם הימים תמימים.



אזור אליהו

רבי אליהו הורטובסקי זצ"ל

הארת ימי הספירה מכח הפסח

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום. נראה לפרש דהנה יש להבין. א. אמאי קרא כאן התורה פסח בלשון 'שבת'. ב. אמאי קרא כאן התורה שבועות של ספירה בלשון 'שבתות', ולקמן בפרשת פנחס (במדבר כח כו) נאמר 'בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעת ימים, ונקראים על שם שבועות ולא שבתות. ובאמת מצינו גם כן בלשון תלמוד 'שבועות' בלשון 'שבת', גם בנדרים גם כן מצינו הנודר בשבת זו או בשבת לשעבר, אבל מפל מקום טעמא בעי על שנוי לשון הפתוב בכאן מבפרשת פנחס כנ"ל.

ונראה פרושו, דבאמת מצינו בספרים

מעשי צדיקים

שמן זית מהציון

ספר הרה"ק רבי ישראל מטשאורטקוב זיע"א, "בא אלי אברך מהעיר קעלן, יהודי מודרני אבל חדור אמונה פשוטה, עם בתו היחידה כבת שש שבע שנים שלקתה במחלת השתוק, היא לא ראתה בעיניה, לא שמעה באזניה, אבדה את כח הדבור ואת כח המשוש בידיה וברגליה ולא יכלה להלך, עד כי חלתה בכל גופה.

ברכתה אותה ברפואה שלמה, אף האברך לא הסתפק בכך וספר כי היה עם בתו אצל טובי רופאי קעלן וברליו, וגם כאן בוניה היה אצל רופאים ממחים, וכלם התיאשו ממנה, הוא התחיל לבכות ואמר, "אני מאמין שהרבי יוכל לעזור בעזרת השי"ת".

כי מהראוי היה לומר אשרי לומדי תורתך, ומהו 'לומדיך', שנגאה שכבכול מלומדים את רבי שמעון בר יוחאי איזה למוד.

אלא, באר המנחת אלעזר, הפונה למה שהולכים בעת צרה לקברי הצדיקים לבקש מהם שיתפללו לבטל גזרות, כי פעמים שמסתירים ומעלימים מהצדיקים את הגזרות, שהרי 'הקב"ה גוזר וצדיק מבטלה', ומשמים מעלימים את הגזרות כדי שהצדיקים לא יבטלו אותם.

לכן באים בני ישראל אל קברי הצדיקים, לקיים 'לומדיך', שהם מלומדים את הצדיק מה נעשה בעולם, אלו גזרות קשות נתכות על ראש בני ישראל חדשים לבקרים לא עלינו, ועל מה אנו זקוקים לתפלת הצדיק. (בית הלחמי פרשת פקודי)

מלמדים בציון על מה להתפלל

ספר רבי יהושע דייטש ז"ל, כי בימי בחרותו בשנת תרפ"ז שהה בחג הסכות במונקאטש, וביום טוב שני של סכות שהוא יומא דהלולא של הרה"ק הדרני תשובה זיע"א, עלה על ציונו יחד עם בנו הרה"ק המנחת אלעזר זיע"א.

מאחר והדרכי תשובה זכה לחבר באור ארץ על התקוני זהר בשם באר לחי ראי, נוהג היה המנחת אלעזר לזמר בעלותו לציון אביו ביום ההלולא את הפיוט 'בר יוחאי', וכך עשה גם בשנה זו.

לאחר מכן פתח לבאר את הזמר 'בר יוחאי' שבו אומרים 'אשרי העם הם לומדיך, הלשון 'לומדיך' צריך באור,

אמרתי לו "במה אני יכול לעזר, אוכל רק להתפלל", והצעתי לו שינסה וילך לעוד רופא הידוע כממחה גדול, אולי הוא ימצא איזו תרופה לבתו. האברך הלך כְּאִשֶׁר נִצְטוּן, ושב כְּעֵבֶר זְמַן וספר שגם הרופא הזה אמר נואש לבתו, הוא בכה לפני כפי רב ושבר אותי בכייתי, וברכתי בשנית את הילדה לרפואה שלמה.

אחר שיצא וכבר עמד במדרגות, נזכרתי שיש ברשותי שמן זית משירי נר התמיד אשר במערת רבי שמעון בר יוחאי, שלחתי לקראו ואמרתי לו, אני לא אוכל לעזר לך במאומה, אולם יש בידי מעט שמן זית מציון הרשב"י, תנסה למשח את בתך בשמן זה כסגולה, ובזכות רשב"י ישלח השי"ת רפואה שלמה לבתך בקרוב.

האברך מהר לעשות את הסגולה ומשח את בתו בכל גופה, והיא התחילה להתרפא, אחרי שבועים הוא בא אלי עם הילדה כשהיא הולכת ברגליה וממששת בידיה, רואה בעיניה ושומעת באזניה, ואף מדרגת.

אמרתי לאברך שילך בשנית לרופא ששלחתי אותו אליו, כדי שאף הוא יראה את נפלאות השי"ת, הוא הלך עם בתו לרופא וכאשר רק ראה אותה הולכת ברגליה, נדהם מאד, זקף את ראשו והניח ידו על לבו והקריז, "מה נפלא הדבר, פלא השם, פלאי השם". (דוד טוב מועדים)



ידיד נפש

ביום הלולא קדישא דרשב"י ישב הרה"ק **רבי צבי הירש מזידיטשוב** זיע"א וערך את שלחנו הטהור עם חסידיו, ובתוף דבריו הזכיר פי' ידיד נפש אב הרחמן גימטריא רבי שמעון בן יוחאי. **בתוך** המסבים ישב למדן אחד שהתחיל לחשב במחשבתו האם הגימטריא שאמר הרבי מכוונת, ומצא שחסר אחד, פי' ידיד נפש וכו' עולה שבע מאות ששים וארבעה, ואלו רבי שמעון וכו' עולה שבע מאות ששים וחמשה, ותמה על הדבר.

הרגיש רבי צבי הירש במחשבתו ופנה אליו ואמר, "למדן שכמותך, הרי בגמרא נכתב תמיד 'וחי' במקום 'וחאי', ואם כך החשבון מכוון". (ילקוט משה)



איטפזיון בל"ג בעמר

התבטא הרה"ק רבי אלעזר מנדל מלעלוב

זיע"א באזני נכדו הרה"ק **רבי שמעון נתן נטע מלעלוב** זיע"א, כי האושפיזין שלו הוא ביום ל"ג בעמר. (קובץ אור יהל)



הרגשה מעין מירון

בעת שעלה הרה"ק **רבי יחזקאל משינאווא** זיע"א על ציונו של הרה"ק **רבי צבי הירש מזידיטשוב** זיע"א, ביום ההלולא דיליה י"א תמוז, עמד והתבטא שמרגישים במקום זה מעין מירון במחצת ציון התנא קדישא רבי שמעון בר יוחאי זיע"א.

אמר צדיקים שמי שאינו יכול להיות במירון בל"ג בעמר, ישתדל לכל הפחות להיות ביום י"א תמוז בציון בזידיטשוב, והרה"ק ממזנקאטש זיע"א אמר שהדבר אף נרמז בפסוק 'גדלו לה' אתי' (תהלים לד ד), גדלו לה' ראשי תבות ל"ג בעמר, 'אתי' ראשי תבות י"א תמוז. (אבני אפ"ד)



הישיבה הראשונה במירון

ישיבת בר יוחאי במירון שנבנתה כחצר מבצרת מקפת חומה, הוקמה ביזמתו הברוכה של ר' יהושע בין מוארשה כבר בשנת תרנ"ח, וזה היה תחלת הישוב היהודי בכפר הקדוש.

מילידי פראגה אשר בפרברי וארשה היה ר' יהושע בין, יהודי עתיר נכסים וסוחר בהמות מצלית, ירא שמים ובר אורן הקובע עתים לתורה, מחסידי הרה"ק **רבי מאיר יחיאל הלוי מאוסטרובצא** זיע"א.

בשנים קודמות עוד זכה להסתופף בצל הרה"ק **רבי חיים מאיר יחיאל שפירא** זיע"א, השרף **ממוגלניצא**, אחריו דבק בהרה"ק **התפארת שלמה** זיע"א, ובנוסף היה נוסע גם אל הרה"ק **רבי אלימלך שפירא מגרוז'יסק** זיע"א.

תדיר חבב את ארץ הקדש, כל ימיו חסר מעות במטרה לעלות אליה לעת זקנתו ולהקים בה מוסד חדש, ולאחר שהשיא את צאצאיו והתאלמן, חסל את עסקיו ועלה לארץ הקדש עם צרור כספו בידי.

באותם ימים היתה צפת המטרופולין של הישוב בארץ, מלאה בתי פנסיות בתי מדרשות וכוללים שבהם הגו בתורה יומם וליילה, ואותה בחר למושב לו, עם בואו לצפת השתוקק לבקר במירון הסמוכה שהיתה אז כפר ערבי קטן ודל, בו התגוררו כעשרים משפחות ערביות שבזעת אפים הביאו את לחמם הדל.

בראש החמולה של הכפר הקטן עמד שיר זקן בשם 'קאנוס', שהקפיד להכניס אורחים עד כדי שלא ישב לסעד את ארוחת הערב טרם יסבו עמו מספר אורחים זרים, ערבים בדואים או יהודים.

והנה ארע ועבר יום תמים ללא אורחים, לעת ערב עלה השיר על גג ביתו וצפה לכל עבר, אולי יראה עובר ארח ויזמינו להסב עמו לסעודתו, אך לשוא, הרעב החל להציק לו, ומרב צער על העדר האורחים נדר בפיו כי לא ישב לאכל, עד אשר יזדמנו לו אורחים.

אותו לילה שכב רעב, ונסה להתנחם כי מקור שהוא יום השוק בצפת בודאי יזדמן לו אורח ואז יחדל מתעניתו, אך למחרת הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה ועוברי ארח מנעו רגלם מלצאת לדרכו, ושוב נשאר השיר זה היום השני בלא אורחים וגלא שיבוא דבר מאכל אל פיו.

קמו בני ביתו והחלו להפציר בו שישבר את צומו ויטעם משהו, אך כבודו לא נתן לו להפגע, מרב חלשה נרדם, ובחלמו ראה שלוש דמויות הדורות פנים באות לעברו מכון חצר הרשב"י.

התעורר השיר בהתרגשות, נשא עיניו אל קבר רשב"י, והנה שלושה אנשים הדורי פנים צועדים אל ביתו בדיק כאשר ראה בחלמו, בטוח היה כי אלו מלאכים שגשלו אליו מן השמים, באשר ראה הקל בצערו.

שלושה מלאכים אלו היו ר' יהושע בין ושני מליו, זה עתה סימו את תפלתם על קבר רשב"י, וכעת פניהם מועדות אל קבר רבי יוחנן הסנדלר שהדרך אליו כוון בית השיר, הוא מהר לצאת לקראתם והזמין בקדה לביתו, וכבדם בכל מיני כבוד.

האורחים סעדו את לבם עם השיר המרעב, ואז בפרץ של התרגשות הציע להם המארח מתנה נדירה וחשובה, קרקע רחבת ידים הגובלת בחצר רשב"י עליה יקומו ישיבה, לאות הוקרה ושבח לקל אשר זמן לו אורחים נכבדים, שגאלוהו והצילוהו ממות ברעב.

האורחים התלהבו מהצעתו והודו לו על נדיבות לבו, ואף הציעו תמורת הקרקע כאברהם אבינו סכום כסף נכבד, כך קם השטח כלו כהקדש לאחזת עולם, עליו הוקמה ישיבה ויצר מקפת חדרים ודירות.

בתחלה נבנו מספר דירות למשפחות אשר



ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות לה' שבעת ימים מצות תאכלו (כג ו)

אחרי מלחמת העולם השנייה התגורר הרה"ק המקור ברוך מסערט ויזניץ זיע"א בעיר טשורנוביץ שברומניה, ובאותה תקופה פעל בעיר זו הרה"ק רבי אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולען זיע"א גדולות ונצורות, בענייני הצלה וחיזוק היהדות.

בשקורבו ימי חג הפסח ארגן הרבי מסקולען אפי' מצות פשרות וחלקן לכל דכפיו, אך בשל המחסור בקמח ובמצות והבקוש הרב, הוא נאלץ להכריז שכל אחד מקבל שלוש מצות בלבד.

שלח אליו המקור ברוך שהיה ידיו משקבר הימים את בנו, לימים ראש ישיבת סערט ויזניץ בעל הברכת משה זצ"ל, לקבל מצות, והרבי מסקולען הושיט לו בשמחה שלוש מצות כאשר נתו לכלם, אך לתדהמתו הודיעו בן הרבי, כי אביו צוה עליו לקבל שש מצות ולא פחות.

הדבר היה לפלא בעיני הרבי מסקולען, הוא לא הספין מעולם לשמע מהמקור ברוך דבורים בסגנון כזה, מה גם שהמחסור במצות מדבר בעד עצמו, ואיך יתן לו ולא ישאיר עבור אחרים, הלא נצרכי טשורנוביץ מרבים ואין בידו עבור כלם.

אולם בן הרבי התעקש, והודיע לרבי מסקולען בצורה נחרצת שפקדת אביו תשמר רוחו, הוא לא יזוז מהמקום עד שיקבל שש מצות במקום שלו.

התלבט הרבי מסקולען רבות, הוא שער ששליש המצות הנוספות נועדו עבור ליל הסדר השני, אולם מאידך, עלולים יהודים להשאיר בחג הקרב ללא מצות כלל, לבסוף סבר וקבל את דרישת המקור ברוך, אם כי בלב כבד.

בערב היום בדקות האחרונות לפני התקדש החג, חזר ונא בנו של המקור ברוך אל הרבי מסקולען, והשיב לידו שלוש מצות באמרו, "אבא שלח עבורכם".

בתכמתו הכיר המקור ברוך היטב את תהלוכות הרבי מסקולען, הוא צפה מראש כי במסירות נפשו יחלק את כל המצות שיהיו ברשותו לזכות את הרבים ולא יותיר מצות לעצמו, לכן פעל בתחבולה שישארו בידו עוד שלוש מצות לליל הסדר, ועכשו המציא אותו לידי הרבי מסקולען. (ברכת משה)

הוא לה' בכל מושבתכם (כג ג)

בנות שעלה הרה"ק הבבא סאלי זיע"א לארץ הקדש, הוא הגיע בספינה עד נמל חיפה, שם הגיע לכבודו שר המשטרה דאז להקביל את פניו, כשהוא מצוה על אנשי הנמל להכניסו לארץ ללא עכובים של בדוק בטחוני ומכס, ולדלג על הפרוצדורה המקבלת עבור אנשים מן השורה.

לאחר שיצא את הנמל, הזמין השר את הבבא סאלי להתכבד ולנסע ברכבו, אך הוא השיב בשלילה כי מאחר ורקב זה אינו שובת בשבת, הוא אינו רוצה לנסע בו, תחת זאת העדיף לנסע באוטובוס לירושלים מחוז חפצו.

משהגיע זמן המנוחה במהלך הנסיעה, בקש בבא סאלי מהנהג לעצור את האוטובוס ולהמתין עד שישים להתפלל, אך הנהג השיב כי אוטובוס אינו מונית ויש באוטובוס עוד נוסעים, וגם יש לו מסלול ולוח זמנים ועל כן אינו יכול להמתין.

אמר לו בבא סאלי, "אם כף לכל הפחות תוריד אותי כאן, טרם יעבר זמן המנוחה", אך גם לזאת לא נעתר הנהג העקשן, והודיע כי בעוד זמן מה יגיעו לתחנה מסדרת בה יעצור, הבבא סאלי התחנן שיעצור לו מיד כי אין זמן, ולבסוף הנהג עצר כמאה מטרים לפני התחנה.

הבבא סאלי ירד והתפלל את תפלת המנוחה במתינות על אם הדרך, משסים שם פעמיו לעבר התחנה הקרוכה בה ראה אוטובוס ממתין, ושאל לתמו את הנהג האם הוא נוסע לירושלים, הנהג השיב בחיוב, ולאחר שעלה, התברר לו שזה האוטובוס שממנו ירד להתפלל.

שאל בבא סאלי את הנהג מדוע התעכב זמן כה רב, והנהג השיב כי מאז שעצר בתחנה, הוא אינו מצליח להתניעו, הבבא סאלי התישב על מקומו והודיע לנהג, "עכשו כשאני כאן, תוכל לנסע", וראה זה פלא, נסה הנהג להתניע, והאוטובוס החל לנסע כאלו מאומה לא קרה.

הבבא סאלי בקש לרכש פריס נסיעה חדש, אך הנהג שנוכח לדעת כי מדבר באיש קדוש, סרב בתקופ לקחת ממנו תשלום. כאשר נשאל לאמתות הספור, הוא אשר זאת והוסיף, "אני תמה מדוע הנוסעים האחרים שהיו באוטובוס לא ירדו להתפלל מנחה, אז היה לי מנן עם חזרה וקדשה". (דברי מרדכי)

תתישבנה בארץ קבוע בחצר ביחד עם בית כנסת, וכן מקוה שחממה באמצעות מחם נחשת גדול, מים זורמים לא היו אז במקום, והפלחיות העלו אותם בפחים על ראשן ממעין מי מגדו למטה בחצי גרוש הפח. (ספר מיוון)



פרשת אמור

לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ויבשרם לא יטרטו שררת (כא ה)

פעמים רבות התבטא הרה"ק הבבא סאלי זיע"א באזני אברכים ובני תורה, כי כל עוד האדם מקצץ בזקנו ומסדרו הוא אינו יכול להגיע למדרגות גבוהות בעבודת ה' וליראת שמים טהורה, וכל שכן שאינו יכול להגיע להשגה גבוהה בלמודיו.

בנוסף מדגיש היה כי לדעתו גדול הזקן אינו רק לפי דעת המקבילים, כי אם גם על פי הפשט, חובה על אדם לגדל את זקנו ולא לגלחו.

פעם בא לפני הבבא סאלי יהודי שיצר בתי תפלין מעור בהמה גסה, והציע לו שיעשה לו זוג תפלין רש"י ור"ת כפי רצונו וכאשר יורה לו, ידידיו של אותו אדם המליצו בפני בבא סאלי כי הוא ירא שמים אמתי, אך אחר שאותו יהודי יצא מביתו, הוא בטל את המלצתם במחי יד ואמר, "לא יתכן שאדם המגלח זקנו יכול להיות ירא שמים אמתי". (סידנא נבא סאלי)



ליהודי שונכנס לבקש את ברכתו, אמר הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א בהתפעלות, "שערות זקנו מאירות", החסידים התפלאו על דברי הרבי, והתחננו ליהודי שישבר את אזנם לפשר הדבר.

ספר להם היהודי כי הוא טרוד כל היום בפרנסתו ואין לו פנאי לעסק בתורה ובתפלה כשאית לבו, תמיד כאשר הוא נופל במחשבתו, הוא מסתכל על זקנו ומתחזק ואומר, "ברוך ה', זקן יש לי", ובכך הוא מתעודד, הרבי הרגיש בכך, ועל כן אמר לו ששערות זקנו מאירות.

(חיבת העבודה, בשלח תשפ"ג)



ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת

פרשת אמור

ונכרתה הנפש

מגדולי סוחריו היין שרף באירופה היה החסיד הנודע רבי איטשע, שהיה מחסידיו החשובים של הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זיע"א. עוד סוחרים רבים עסקו במסחר זה של היין שרף ברחבי המדינה, אך איש לא הצליח כמותו, לפי שמלבד טעמו המשובח של יין השרף אותו מכר, שכל טועמיו הגדירוהו כטעם גם עדן, היה רבי איטשע איש נוח לבריות ונעים הליכות, ואנשים חיבבו לעשות עמו עסקים.

מעגל לקוחותיו של רבי איטשע היה רחב מאד, כי מלבד שהיה מוכר לבודדים שהיו חפצים בארגז אחד או שני ארגזים של בקבוקי יין שרף, אם לשמחת נישואין ואם לכבוד שבת קודש, היה עיקר מסחרו נעשה בסיטונאות גדולה. בעלי חנויות היו קונים אצלו את היין שרף שביקשו למכור, ובמיוחד, בעלי אכסניות ובתי מרזח, שהיו מספקים ללקוחותיהם כוסות גדולות של יין שרף, ורבי איטשע היה נותן להם את הסחורה המבוקשת, בחביות כרסתניות וגדולות, במחירים נוחים. שמו של רבי איטשע הלך לפניו. לא רק יהודים היו קונים אצלו את היין שרף שהיו זקוקים לו, כי אם גם כאלו שאינם בני ברית. סוחרים ערלים היו גמנים על חוג לקוחותיו. ואפילו פריצים גדולים, שטיבו של היין שרף וטעמו המשובח הגיע לאזניהם, היו קונים זאת לצורך מסיבות שערכו בארמונותיהם הגדולים.

אחד מלקוחותיו הטובים והקבועים של רבי איטשע היה הפריץ זיגמונד שטירתו התנוססה לתפארה במרכז העיר למברג היא לבוב. בימים כתיקונם היו שליחיו של הפריץ מגיעים לרבי איטשע עם פרטי ההזמנה המבוקשת, רבי איטשע מצידו היה מסדר את הבקבוקים והחביות בדיוק כפי ההזמנה, ועגלון היה נקרא להעביר את הסחורה בזהירות היישר אל המרתף הגדול שהיה ממוקם מתחת לטירה. לעתים רחוקות היה הפריץ זיגמונד מזמין אליו את רבי איטשע עצמו, כשעל פי רוב היה זה לצורך בדיקה של פנקסי החשבונות של השנה או השנתיים האחרונות. תחילה היה הפריץ עובר יחד עם רבי איטשע על הפנקסים, בודקים יחד את כמות הסחורה שהוזמנה מול העדכונים של אנשי המחסן על קבלת הסחורה, לאחר מכן היו יושבים ומחשבים את המחיר ששילם

הפריץ בעד הסחורה, ותמיד הם היו רואים שהכל תואם ומסודר על הצד היותר טוב.

מלבד שרבי איטשע היה איש ישר דרך וכל עסקיו נוהלו בדקדקנות ובנאמנות מרובה, הרי שידע עד כמה עליו להיזהר שלא לגרום חילול השם, חס וחלילה, שלא יאמרו הבריות, אדם זה שיהודי חסידי הוא והנה אין מעשיו מתוקנים כראוי. לכן הקפיד עד מאוד לרשום כל פרוטה ופרוטה בפנקסיו, כל בקבוק שיצא וכל רובל שנכנס, כדי שהעסק יתנהל כראוי ויתקדש שם שמים בעולם.

לעתים היה הפריץ מנסה להתמקח מעט על מחירי היין שרף וטוען כי מגיעה לו הנחה. רבי איטשע היה מטיב להסביר לו כי גם כך הוא מקבל את הסחורה במחירים מצוינים שאין בדומה להם, מה גם שעל סחורה משובחת יש הוצאות רבות הבאות לידי ביטוי במחיר הסופי, וכמעט תמיד היו השניים מגיעים לעמק השווה כשרבי איטשע היה אומר לו בלחישת כי בהזמנה הבאה הוא יצרף לו, חינם אין כסף, על חשבון הבית, עוד צמד בקבוקים של יין שרף נדיר ומשובח במיוחד.

מתוך ששיחתו של רבי איטשע הייתה נעימה וקולחת, היה הפריץ מנצל את ההזדמנות ומשוחח עמו גם בדברים של מה בכך, בשיחות חולין ובשאלות על המתרחש בעולם כולו, כשבמיוחד היה הפריץ מתעניין בעניינם של היהודים. כמובן שרבי איטשע לא שש על שיחות אלו, אלא שלא יכול היה לסרב להם. אם לפריץ בעלמא לא ניתן לסרב, על אחת כמה וכמה שלא ניתן היה לסרב לפריץ זיגמונד הלמברגאי, שלקוח טוב היה וממון רב היה מפזר על אותם יינות שרף שהיה קונה.

היה זה באחד מימי חול המועד פסח כששליח מטעם הפריץ זיגמונד הגיע לרבי איטשע ובשורה בפיו: הפריץ מבקש לעשות עסקה גדולה, אלא שהפעם הוא מבקש שתבוא אתה בעצמך כדי לסגור את הפרטים מולו. השליח ראה שרבי איטשע תוהה על הזמנה זו, ולחש לו: דע לך שהפריץ עומד בפני חתונת בתו, ולשם כך, הוא מטפל בכבודו ובעצמו בהכנת הנשף הגנדרני שעין עוד לא ראתה כמותו. זו הסיבה שהוא מבקש להתייעץ איתך ישירות על סוגי המשקאות החריפים שעתיד אתה לספק לנשף אליו יוזמנו מאות רות של אורחים.

רבי איטשע לא ידע את נפשו. ימי חול המועד היו ימים שהיו מוקדשים אצלו לתורה

ולתפילה בדרכי החסידות; בימים אלו היה רבי איטשע יושב בבית החסידים ולומד שעות ארוכות בהלכות חג ובעניני דיומא; בימים אלו היה מרבה להיסב עם חבריו בסעודות מרעים, ליתן שיר ושבח לבורא העולמים. מה לו ולפריץ גוי בעיצומם של ימים קדושים ונעלים אלו?! מה לו ולשיחות הבטלה אותם מבקש הפריץ לשוחח עמו?! למרות שליבו נחמץ, לא הסגיר את תחושותיו. הוא הנהן בראשו ושמע מהשליח את היום ואת הזמן המדויק שנקבע לו לפגישה עם הפריץ. השליח אמר, כי הפריץ קבע לו את הפגישה בשעות הערב, כיון שיש לו לשוחח אתו רבות על החתונה הקרבה ובאה, על כל פרטיה ודקדוקיה.

לקראת השעה שנקבעה צעד רבי איטשע אל טירתו של הפריץ זיגמונד, ועד מהרה מצא את עצמו יושב בטרקלין הגדול והמרווח של הפריץ שהיה מואר בנברשות בדולח עתיקות. על כסאות קטיפה, משני צידי שולחן עץ אלון כבד, ישבו הפריץ ורבי איטשע לשיחה שנמשכה שעות ארוכות.

הפריץ לא איבד זמן ואמר לרבי איטשע כי הפעם הם לא יתעסקו בחשבונות העבר כי אם רק בתוכניות העתיד. הנה עתיד הוא בקרוב לחתן את בתו בנשף שכמותו מעולם לא היה. עשרות ומאות פריצים ורוזנים מקרוב ומרחוק יבואו לנשף גדול זה שיתקיים באולם אירועים ענק שבפאתי העיר. תזמורת ענק של מיטב הנגנים עם כלי נשיפה תנעים את האירוע, וטבחים מהשורה הראשונה יכינו את מיטב מטעמיהם.

הלא תבין, נאנח הפריץ זיגמונד ואמר בלאות, חייב אני להשאיר רושם מיוחד על כל הפריצים שבוודאי גם יביאו איתם מתנות יקרות לחתן ולכלה. אין אני יכול לעשות אירוע של מה בכך, ולכן אני בעצמי מטפל בכל הפרטים של החתונה, החל מקביעת סדר השירים ועד לסוגי המאכלים בתפריט היוקרתי שיוגש בנשף. זו גם הסיבה שהזמנתי אותך, כספק הראשי של המשקאות החריפים שהנוכחים ישתו.

מבקש אני ממך, המשיך הפריץ ואמר בלהט, שתספק לי את יינות השרף הטובים ביותר שיש באוצרותיך. הוצא מהמחסנים את החביות העתיקות שגנזת למשמרת ואת הבקבוקים הנדירים ביותר שאינך מוציא בדרך כלל. זו חתונת בתי, ועלי להרשים



רבי יוסף שאול ואמר: חזור נא אל הרבי מבעלזא ותשאלנו כדת. מה יענה על הפסוק **בפרשת אמור** (ויקרא כב ג): **אָמַר אֲלֵהֶם לְדַרְתֵיכֶם כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרַב מִכָּל זֶרְעֶכֶם אֶל הַקְּדָשִׁים אֲשֶׁר יִקְדָּשׁוּ בְּיַד יְהוָה וְשָׂמְתָם עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלְּפָנַי אֲנִי ה'**, **שגם שם הרי יש טעם 'גרשיים' על תיבת 'ונכרתה', וכי יועיל כפרה של גלות למי שנקרב לקדשים וטומאתו עליו?!**

עשה רבי איטשע כמצווה עליו וחזר אל הרבי לשאול אותו. חייך הרה"ק מבעלזא ואמר לו: **אדרבה, מפסוק זה יש הוכחה לדבריני, כי הנה רש"י על אתר כתב: 'ונכרתה' - יכול מצד זה לצד זה, יכרת ממקומו ויתיישב במקום אחר, תלמוד לומר אני ה', בכל מקום אני. ולכאורה, הדבר תמוה: מדוע רק כאן טרח רש"י לכתוב שאין כוונת הכרת ללכת לגלות למקום אחר, והרי כבר מצינו בכל התורה כולה שנאמר תיבת 'ונכרתה' כמה וכמה פעמים, ומדוע לא כתב שם רש"י שאין הכוונה לצאת לגלות?**

אכן לפי דרכנו למדנו: דווקא בגין שכתוב **כאן טעם של 'גרשיים' על 'ונכרתה', היה אם כן מקום לומר שתועיל כפרה של יציאה לגלות כמו אצל אכילת חמץ שכתוב שם גרשיים. לזה בא הכתוב ללמד שכאן אין קיימת עצה זו של גלות לכפר על הכרת.**



סיפור זה, עם שמו של רבי איטשע כבעל המעשה וכל האמור כאן, נכתב על ידי הגאון רבי ישכר דוב באב"ד זצ"ל, רבה של העיר בוסק, בספרו 'אוצר יד החיים' (אות רפא, ולפנינו בשינויים קלים לפי מקורות נוספים). והוא מסיים את הסיפור בתהייה:

הלא אפילו נדידה ממקום למקום באותה מדינה כבר יכולה להחשב לגלות, ואם כן, היה יכול רבי איטשע לצאת ידי חובת גלות גם אם היה נשאר בארצו ובמולדתו. מדוע איפוא ציווה עליו הרה"ק מבעלזא להרחיק לכת דווקא עד לארץ ישראל?

הוא מקשה והוא מתרץ: איתא בגמרא (מכות ז.) על אדם שנגמר דינו לחובה בחוץ לארץ, וברח לארץ ישראל, סותרין את דינו מפני זכותה של ארץ ישראל, ופירש רש"י, שאולי תועיל זכותה של ארץ ישראל למצוא לו פתח של זכות. והרי הדברים קל וחומר: ומה אם לאחר שכבר נגזר דינו בידי אדם, אם ברח לארץ ישראל סותרים את דינו וזכות ארץ ישראל מסייעת להינצל, כאן שעבר עבירה בשוגג, הרי דינו בידי שמים, ובוודאי יש לומר שזכותה של ארץ ישראל תסייעו למצוא פתח של זכות. ולכן הורה לו הרה"ק מבעלזא לגלות לארץ ישראל דווקא.

לך את האמת לאמיתה, איני בקי בכגון דא ואיני יודע להורות דרכי תשובה. זו שאלה חמורה עד מאוד, ועניינים שכאלה שייכים לצדיקים הממשיכים את דרך הבעל שם טוב הקדוש. האם יש לך רבי שאתה מקושר אליו ונוסע לחצרו? הנהן רבי איטשע ואמר: אכן כן, נוסע אני לחצר הקודש בבעלזא.

נענה רבי יוסף שאול ואמר לו: הסכת ושמע את אשר אנכי מצווה אותך. תיכף ומיד תסע אל רבך הרה"ק רבי יהושע מבעלזא ותבקש ממנו דרך תשובה ותיקון על מעשיך. אלא שלא זו בלבד כי אם כך: על כל תשובה שרבי יענה לך, תהיה התשובה אשר תהיה, עליך לומר לו: 'רבי, מהיכן דנתגלי'. תבקש מרבך שיאמר לך את המקור להוראה שהוא נותן לך. ואם אתה מתבייש ונרתע מלבקש כזאת, הרי שיכול אתה לומר לרבך כי מצווה ועומד אתה על זאת מרבה של למברג. כמובן, סיים רבי יוסף שאול ואמר, שתכף עם חזרתך ללמברג, עליך להגיע שוב לביתי ולומר לי את תשובת הרבי.

עשה רבי איטשע כהוראת המרא דאתרא ונסע תיכף לבעלזא, שם גולל בפני הרה"ק רבי יהושע את שאירע עמו וביקש ממנו שיאמר לו במה יכופר עוונו וחסאתו תסור. כשסיים את דבריו, אמר לו הרה"ק מבעלזא: הישאר כאן עמנו בבעלזא עד לאחר החג, וביום 'אסרו חג' אתן לך את התיקון המבוקש.

למחרת הפסח נכנס רבי איטשע אל חדרו של הרה"ק, שם שמע ממנו את המילים הבאות: בעזר השם יתברך מצאנו לך תיקון, עליך לגלות ממקום מגוריך ולצאת להשתקע בארץ ישראל. גלות זו תכפר עליך על חטא חמץ בפסח.

כששמע רבי איטשע את תשובתו של הרבי, נענה ואמר באימה וביראה: אכן אין זה מהכבוד לשאול זאת, אך מה אעשה ואני מצווה ועומד מרבה של למברג לשאול מהרבי ולבקש ממנו לדעת היכן הוא מקורו טהור של דבר זה שיש בכוח הגלות לכפרת על עוון חמץ בפסח.

נענה הרה"ק מבעלזא ואמר: אגלה לך טעמי ונימוקי. הנה מקרא מלא דיבר הכתוב (שמות יב טו): **אֶךְ בַּיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן תִּשְׁבְּתוּ וְשָׂאֵר מִקְּדָשֵׁיכֶם כִּי כָּל אֶכֶל חֲמִץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל, והנה בטעמי המקרא של פסוק זה מובא על תיבת 'ונכרתה' הטעם של גרשיים, והרי זה בא להורות שאדם שנכשל באכילת חמץ בפסח שעונשו כרת, יש לו כפרה לעוון זה אם הוא ייצא לגלות. כשחזר רבי איטשע אל רבי יוסף שאול ואמר לו את תשובת הרה"ק מבעלזא, התהרהר**

את האורחים במשקאות חריפים שכמותם לא טעמו מעולם. אל דאגה, סיים הפריץ ואמר, כסף לא יחסר כאן.

הפריץ קרא למזכירו האישי והורה לו לכתוב בצורה מסודרת את פרטי ההזמנה כפי שהוא ורבי איטשע סיכמו יחד. על הדף נרשמו מספרי הבקבוקים והחביות מסוגים שונים ומשונים, חדשים גם ישנים, מתוקים ומרים, בשלל הטעמים האפשריים.

לאחר שהפריץ הניח על השולחן צרור של מטבעות זהב כדמי קדימה, נענה הפריץ ואמר: על עסקה גדולה שכזאת עלינו לשתות 'לחיים' יחד. הרי יין אינך שותה אצלי, ולכן אמזוג לך כוס בירה טובה, ונשמח יחד על החתונה של בתי.

דעתו של רבי איטשע הייתה מפוזרת עליו. הוא שמע מהפריץ שהוא לא מוזג לו יין, כך שאין כל חשש של 'יין נסך'. הוא נטל את הכוס ושתה מלוא לוגמיו מהבירה.

רק לאחר שרבי איטשע יצא מטירתו של הפריץ ומשב רוח צונן קידם את פניו, הצטללה דעתו באחת והוא הבין את שקרה זה עתה: הוא נכשל באיסור החמור של חמץ בפסח. רחמנא ליצלן. רבי איטשע לא היה מסוגל להאמין על עצמו שכך אכן אירע עצמו: הוא החסיד, הירא ושלם, שמקפיד על קלה כבחמורה וכל הליכותיו למהדרין מן המהדרין; הוא החסיד שאינו אוכל שרויה וכך גם עוד שורה ארוכה של מאכלים מחשש דחשש של אבק חמץ, והנה הוא שתה כוס של בירה חמצית בעיצומו של חג...

דמעות שליש זלגו מעיניו ורבי איטשע לא ידע את נפשו. עמד הוא בפינת הרחוב, וכל גופו רועד כבקדחת. יודע הוא שחטא חמור בידו, נורא ואיום.

התבייש רבי איטשע לחזור לביתו והכל מסתובב ברחובות העיר למברג עד שלפתע שם לב שהיו רגליו מוליכות אותו אל ביתו של רב העיר, הגאון הנודע רבי יוסף שאול נאטאנזון זצ"ל, הוא הנודע לשם ולתהילה כבעל שו"ת 'שואל ומשיב' אשר מכל קצוות ארץ פנו אליו כדי לשמוע מפיו ומפי כתבו דבר ה' זו הלכה.

בברכיים כושלות נכנס רבי איטשע אל המרא דאתרא, רבי יוסף שאול, ובקול בוכים סיפר לו את אשר היה זה עת ממש: נכשל הוא בחטא החמור של חמץ בפסח. רבי איטשע נאנח מרות ואמר כי היה זה 'שוגג הקרוב למזיד', וכי הוא מבקש שהרב יורה לו דרך תשובה כדת מה עליו לעשות עתה. הביט בו רבי יוסף שאול ואמר לו: אומר

ל"ג בעומר

נשרשבי החזיר את הארנק

קשר פנימי עמוק ומיוחד היה מאז ומעולם לקהילה הקדושה של חסידי קרלין עם ציונו הקדוש של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. האש הבוערת בקרב חסידי קמאי אלו עולה מאליה ומתאחדת עם האש הבוערת תמיד במרומי הר מירון. שהרי כך היה דורש הרה"ק רבי אהרן מקרלין, בעל 'בית אהרן': "מה הקב"ה לכל אף רבי שמעון בר יוחאי לכל", שכוחו של רשב"י הוא אפילו לאדם פחות שבפחותים, וכל מי שמאמין ברשב"י יכול להתחזק בזכותו ולהתעלות ברוחניות ובעבודת השי"ת.

אם במשך כל ימות השנה כך, בהם היו מגיעים למירון כהנה וכהנה, הרי שביומא דהילולא קדישא, יום ל"ג בעומר, על אחת כמה וכמה. כחוב קדוש הוא לכל הנמנה על דגל חסידי קרלין להיות מסתופף בצילא דמהימנותא בחלקת מחוקק ספון אשר בבירת ארץ הגליל.

חסידי קרלין לא הגיעו למירון כדי לצאת ידי חובתם, אלא שהו בה שעות ארוכות ואפילו מגיעים לשם כמה וכמה ימים קודם לכן. רבים הקדימו ובאו כשבוע ימים, פחות או יותר, קודם ל"ג בעומר ומגיעים אל אתרא קדישא מירון בחרדת קודש לעשות בה 'הכנה דרבה' בהתרגשות רבה וביראת הרוממות.

בשנים קדמוניות ערכו חסידי קרלין את ההילולא הקדושה בתוך מערת רשב"י עצמה. הלא תדעו כי בפאתי המערה, באותו מקום שקיים בו כהיום הזה בית כנסת של בני עדות המזרח, היה מלפנים המקום המוחזק בידי חסידי קרלין לערוך בו את סדר ההילולא, החל מ'חלאקעס' - תספורות הילדים שהגיעו לגיל שלוש שנים, ועד לסעודות המצוה שנערכו בשמחה ובששון. חדר זה היה קרוי בפי כל "קארלינער צימער", היינו, זהו החדר של חסידי קרלין, כי שם אכן היה משכנם ומעוזם של החסידים הדבקים באורו של רשב"י.

לימים חלו שינויים שונים בסדרי המערה. בין היתר גם נערכו שיפוצים בקומה השניה של גג המערה, וכל אלו ששילמו על השיפוצים היו זכאים לקבל את החדרים לחזקתם. גם חסידי קרלין רכשו שני חדרים לעצמם, ומני אז הרי שאותם חדרים נקראו החדרים של חסידי קרלין. שם אכסנו את החפצים, ושם התארגנו לכבוד ההילולא הקדושה.

הן המקדימים לבוא והן המאחרים לבוא, הן אלו שכבר באו למירון מספר ימים קודם ל"ג בעומר והן אלו שלצערם לא באו אלא באותו היום, היו בשעות של לפנות ערב עוסקים בעבודת הקודש בעוז ובתעצומות. מסורת הייתה ביד החסידים שתחילה לכל פנו לציונו הקדוש של רב ייבא סבא, זה המצוי בסמוך לכניסה של חצר המערה, שם פתחו בתפילה עצומה ובאמירת מזמורי תהלים.

לאחר מכן נכנסו החסידים בסילודין וברגש אל חצר המערה עצמה, שם ניגשו אל ציונו הקדוש של רבי יצחק מהחבריא קדישא של רשב"י, והמשיכו בעבודת התפילה בדחילו ורחימו.

רק מששפכו ליבם כמים הרגישו שהם יכולים להיכנס נוכח פני האדון זה רבי שמעון בר יוחאי ולהשתטח על ציונו הקדוש ושל בנו, רבי אלעזר בן רבי שמעון. אין לתאר ואין לשער את גודל האהבה והתשוקה שהיה לחסידים בתפילה זו, כשהכל מרגישים כי כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו ויכול הוא לפטור את כל העולם מן הדין.

זמן מה לפני שהגיע זמן תפילת ערבית, היו חסידי קרלין פונים אל חדרם כדי לנוח מעט לפני התפילה הפותחת את סדר היום הקדוש, ל"ג בעומר. כי אכן, תפילת ערבית ראשונה זו של ליל התקדש החג הייתה נתונה בחזקתם של חסידי קרלין מדור דור. אל העמוד היה נשלח שליח ציבור, מזקני וחשובי העדה, וסימן טוב לשולחיו היה, לפי שהיה מתפלל, יחד עם שאר החסידים, בקול רעש גדול וקורעים שערי שמים בתפילתם העולה עד לפני כסא הכבוד.

אף גם זאת נהגו חסידי קרלין במנהג ייחודי משלהם: לקראת חצות הלילה, שעה קלה לפני או לאחריה, היו החסידים עולים על גג הציון הקדוש ומדליקים הדלקה מיוחדת שנעשתה בנוסח קרלינאי מיוחד. החסידים שוררו את הניגונים המקובלים שרגילים לשיר קודם ההדלקה, ולאחר שהעלו את האש והייתה שלהבת עולה ומתנשאת, היו מרקדים את יתר הניגונים המסורתיים לכבודו של התנא: 'בר יוחאי נמשחת אשריך' של המקובל הנודע רבי שמעון לביא, 'ואמרתם כה לחי' של הגאון הבגדי בעל 'בן איש חי', וכן הלאה והלאה.

עם סיום הריקודים הנלהבים, היו מתיישבים על הארץ ופותחים בסדר ניגונים

מיוחד בו היו משוררים בערגה רבה ובכיסופין את זמירות חג הפסח, שזמן לא רב חלף מאז, ועדיין רחושי מרחשוון שפתותיהם. מחרוזת השירים הייתה מיוחדת במינה והיה בה סדר קבוע: תחילה הושרו הניגונים הסוחפים והעליזים, ולאחר מכן עברו אל השירים האיטיים והמרגשים.

השמים כאדרת שחורה מלאה בכוכבים נוצצים, המדורה הגדולה שכבר החלה לספור את שעותיה עד לסיומה, והאווירה המיוחדת עוררו רגשות נעלים בקרב החסידים. הרהורי תשובה היו באים ועולים אל הלבבות ודמעות של טהרה ואמונה נקוו בזויות העין כשהפיות ממשיכים מנעימה לנעימה.

עם סיום סדר הניגונים הוציאו כולם את ספרי הזוהר הקדוש ולומדים בצוותא. מאירים את הנשמה באור תורתו של רבי שמעון בר יוחאי, כשלאחר הלימוד היו חוזרים וקמים שוב לריקוד של "תורתו מגן לנו היא מאירת עיננו הוא ימליץ טוב בעדנו, אדוננו בר יוחאי" את הזמן הקצר שנותר עד עלות השחר, נהגו להעביר בתנומה קלה, נים ולא נים תיר ולא תיר, כאשר מיד עם הזריחה היו פותחים בעבודת היום הקדוש.

לאחר טבילה במקווה טהרה, הכנה ראויה לתפילה, ותפילה לזהות בציונו של הרשב"י, בקולות וברקים הנשמעים עד למרחוק, היו החסידים מתיישבים לסעודת מצוה של יום ההילולא. הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, כשהחסידים, זקנים עם נערים, אחים לדעה ותמימי דרך, היו מיטיבים את ליבם בסעודה ההגונה שהוגשה לפנייהם.

למרות התנאים הקשים בשנים קדמוניות במירון, כשלא היו אפשרויות כמו אלה הקיימים כיום, עדיין עשו הכל לבל יחסר המזג לכל האורחים המסבים אל הסעודה. על השולחן נערכו חלות שחומות ונאות, דגים גדולים וקטנים, בשר ומיני תוספות שונים, מהם כאלה שמלפתים בהם את הפת ומהם כאלה הנאכלים לצד הבשר והדגים. והשתיה כדת אין אונס: בקבוקי יין מתוק עם צלוחיות של יי"ש משובח, וכמובן שתיה קרה וממותקת להרוות את הצמאון.

ארגון הסעודה היה כרוך בעמל רב וביגיעה. אבל יותר מעצם הכנת תבשילי ומאכלי הסעודה שהיה בהם טירחה גדולה, היו מארגני הסעודה מתייגעים על השגת מימון לכל אותם הוצאות של קניית המצרכים



לצערנו ולבושתנו, הכסף נעלם לנו, ואנו אנה אנחנו באים?! איך נוכל להישיר מבט ולהסתכל בעיניהם של כל הקהל הקדוש התולה בנו את יהבו ומשוכנע כי אנו מכינים לו את השבת כראוי?! רבי קדוש, רבי שמעון בר יוחאי! אנחנו חייבים את עזרתך, עזור נא לנו למצוא את צרור הכסף!

וכך במשך דקות ארוכות עמד רבי ישראל ופרק את כל אשר על לבו, במילים פשוטות ורגילות, בדברים היוצאים מהלב, מתוך אמונה פשוטה וברורה כי בכוחו של הצדיק לשדד מערכות ולעשות נסים שמעל הדרך הטבע. חבריו של רבי ישראל הביטו בו נרגשים מאוד, עד שלפתע הסתובב אליהם רבי ישראל ואמר להם: אחי ורעי, בטוח אני שרבי שמעון בר יוחאי נעתר לתפילתנו והוא ישיב לנו את הארנק האבוד. עלינו לעשות 'כלי' לקבל את השפע ולהשתדל בעצמנו למצוא את הארנק. הבה ונתחיל עתה בחיפושים באיזור שבו אנו עומדים, והשם הטוב יהיה בעזרנו. למרות שהחשיכה כבר ירדה על הארץ, בני החבורה הצטרפו והסכימו עם דבריו של רבי ישראל והחלו מחפשים את הארנק. למותר לספר את ההמשך המופלא והעל טבעי: לא חלפו כמה דקות עד שאחד מבני החבורה הבחין לפתע בארנק השוכב לו באמצע שדה קוצים נטוש, כאילו ממתין הוא שיבואו להרימו.

לאתה התרגשות העצומה שהייתה מנת חלקם של המארגנים למראה המופת העצום שהתרחש לנגד עיניהם, היו גם שותפים כל קהל חסידי קרלין ששמעו את הסיפור מ'כלי ראשון' במהלך השבת וההילולא. הסיפור עשה לו כנפיים ובאותה שנה הסיחו הכל על הנס הגדול שחולל רבי שמעון בר יוחאי ועל כוחה של האמונה הפשוטה בצדיקים.



כתב הגאון רבי יצחק וייס מווערבוי (שו"ת 'שיח יצחק' סימן רל): ואגב אציין מה ששמעתי מהרב מהאוויאש נ"י נכד הבני יששכר ז"ע, שהרה"ק מו"ה משה מראזודאוב ז"ל כולי שתא לא ירד לפני התיבה, רק ביום ל"ג בעומר. והדברי חיים ז"ע התבודד עמו פעם אחת ביום ל"ג בעומר, בהיותו אורח גדול אצל מר אביו הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב, וגילה לו כמה שעות ענין ה"ל"ג בעומר. וציוה לכל קרוביו שכל מנורות של כסף שיש להם יביאו לבית המדרש שלו להדליק בהם נרות להילולא דרשב"י ביום הקדוש הלזה, וגם הגיד לכל קרוביו ולהצריכים לישועה, שהם ונשיהם יבואו אליו ביום הלזה ויסדרו לפניו מבוקשיהם, ויושעו ב"ה.

רבי ישראל היה ממשמש בכיסו ולפתע הבחין שהארנק עליו שמר מכל משמר, אינו נמצא עליו. תחילה ניסו חבריו להרגיעו ואמרו לו לבדוק אולי הארנק נמצא בכיס אחר, או שמא הכניסו אותו אל אחד מהשקיות הרבות אותם נשאו. אולם בדיקה מדוקדקת שנערכה גילתה כי אכן הכסף איננו. כפי הנראה, במהלך ההתרוצצויות הרבות מהכא להתם ומהתם להכא, במעלות ובמורדות הרי מירון, נשמט הארנק ונפל מרבי ישראל. לא ניתן היה לדעת בסביבות איזו שעה נפל הארנק וכמובן שלא ניתן היה לדעת את המקום בו נפל. אם הארנק נפל במקום שרגלי בני אדם מהלכות בהם, הרי שסביר להניח שהמוצא שמח על המציאה שנפלה לו מהשמים, בוודאי אם הוא אחד מכל אותם אינשי דלא מעלי שגם הסתובבו באזור מירון ועושים ככל העולה על רוחם, לדאבון לב.

פחד וחרדה אחז בכל בני החבורה הקרלינאית בכלל וברבי ישראל זלצמן בפרט. לא היה זה כספם האישי, כי אם כסף שנאסף מכל בני החבורה, בהם אברכים כאלה שחסכו מפת לחמם למען ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי. החבורה עמדה בחוסר אונים נורא ולא ידעה כיצד לכלכל את צעדיהם הלאה, כשהכסף איננו.

המחשבה לפתוח במגבית נוספת נדחתה מיד. אין זמן מספיק לכך ואין דרך להגיע לכולם שוב, מה גם שרבים מהתורמים נתנו את פרוטותיהם האחרונות לכך, ואין להם מהיכן להביא עוד. האם ניתן בכלל להודיע לכל הציבור הקדוש, חסידי קרלין, כי סעודות השבת וההילולא מתבטלות, עקב היעלמות הכסף?! היש אפשרות להודיע זאת לכל אלה שטרחו מכל קצוות ארץ והיו בטוחים כי כל מחסורם על מארגני ההילולא?!

בני החבורה הרגישו אבודים ולא ידעו מה הם עושים כעת. אולם אחד המיוחד, רבי ישראל זלצמן, זה שהחזיק את צרור הכסף, הוא שהיה חדר אמונה פשוטה בכוחו של רבי שמעון בר יוחאי, עזב לרגע את חבריו, פנה הצידה והחל לזעוק בתפילה נרגשת: רבי שמעון בר יוחאי! התנא האלוקי הפועל ישועות בכל הארץ! הלא תדע כי באנו לכאן במיוחד עבור כבודך, כדי לחגוג על ציונך הקדוש את יום ההילולא קדישא של ל"ג בעומר. באנו לכאן עם סכום כסף גדול שנועד לכסות את כל ההוצאות המרובות של אירוח קהל הקודש של חסידי קרלין! זהו כסף שנאסף בדי עמל וביגיעה רבה כדי שנוכל לערוך את ההילולא ברוב פאר ולכבד את השבת כפי הראוי!

השונים. היו המארגנים פונים לכאלו שהפרוטה מצויה בכיסם או לכאלו הצריכים ישועה, ומציעים להם ליטול חלק בראש ולהשתתף בעין יפה בהוצאות הסעודה, שכן סגולה בדוקה ומנוסה היא שכל הנותן מכספו לכבוד סעודת ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי, מובטח לו שיושע הוא וביתו וכל משפחתו בדבר ישועה ורחמים. סיפורי מופת רבים התהלכו בקרב החסידים ואנשי מעשה על ישועות מעל לדרך הטבע אליהם זכו אלו שהרימו את תרומתם בנדיבות הלב לכבוד סעודה זו של ל"ג בעומר. רבים נושעו בבני חיי ומזוני, בבריאות טובה ובפרנסה בהרחבה, בזכות זו שהזילו ממון מכיסם להאכיל ולהשקות את בני ישראל העולים אל ציון המצוינת במירון. ועדיין חכמה רבה ומלאכה גדולה היו עושים המארגנים בגיוס הממון העצום שנצרך לכבוד ארגונה של סעודת ההילולא. ואם ביום ל"ג בעומר שחל באמצע השבוע כך, הרי שבל"ג בעומר שחל בשבת, או בסמוך לה, בערב שבת או במוצאי שבת, על אחת כמה וכמה. זאת מכיון שמנהגם של החסידים בכהאי גוונא היה לישיב יחד ולאכול בחבורה את כל שלשת סעודות השבת.

בשנה כזאת ההוצאות הכספיות עלו למעלה ראש. סכומי כסף אדירים היו נצרכים לארגון השבת ויום ההילולא, ועדיין ישראל קדושים נתבעים ונותנים, פרוטה לפרוטה הצטרפה לחשבון גדול וצרור הכסף היה מתמלא לשמחת לב העושים במלאכת הקודש. באחת השנים, כשיום ל"ג בעומר חל להיות במוצאי שבת, הגיע הרה"ח ישראל זלצמן ז"ל, מטובי חסידי קרלין, יחד עם עוד קבוצת אברכים צעירים ונמרצים, לאתרא קדישא מירון, כדי לארגן את סדר ההילולא על הצד היותר טוב. כאמור, החבורה הקדושה הקדימה ובאה כבר בתחילת השבוע, ורבי ישראל החזיק בידי צרור כסף גדול אותו עמל לאסוף במשך שבועות רבים, והוא נועד לכסות את כל ההוצאות הרבים.

חלק מהמצרכים הרבים הביאה הקבוצה איתה מירושלים, אולם את יתר הדברים רכשו בכפר מירון וערי הגליל. היה זה באחד מימות השבוע, בשעה של בין הערביים, השמש כבר נטתה לשקוע והחבורה הנמרצת הייתה באמצע מסע קניות גדול ובשיאה של ההיערכות הלוגיסטית הענקית.

לפתע פתאום נשמעה צעקה נוראה מפיו של רבי ישראל: אחיי, שוד ושבר, צרור הכסף נעלם! הארנק התפוח והמלא בשטרות ובמטבעות נעלם כאילו לא היה מעולם!



מלון ירוזן וזוזושים נלאים מלוט
מדברות קדשו ותורתו של
רבי דוד חי אביהצרא שליט"א

מילה רא

חדתא

חדתא דאורייתא
יסוד חדש ונפלא על הפרשה

כפי עבודת האדם זוכה להשפעת נשמה קדושה

שתמיד מהלכים ומתעלים מחיל אל חיל. ועל זה מברכים בכל בוקר 'אלקי נשמה שנתת בי טהורה היא', כי בכל יום יכול האדם לזכות לנשמה גבוהה יותר ממה שהיתה לו מקודם, על ידי שמתאמץ בעסק התורה והתפילה ביום אתמול, ונוזהר לשמור עצמו שלא לפגום בנשמתו הטהורה, כך יכול לזכות להתגברות קדושת הנשמה למחרת.

המקדש עצמו זוכה להמשיך עליו נפש רוח ונשמה

ואלו הם הדברים שכתב האור החיים הקדוש בפסוק זה, שאפילו אם יהיה האדם בתחילתו במדרגה שאין למטה ממנה, אם יטריח עצמו בעבודת ה' ישיג הדרגות עליונות כפי שיעור יגיעתו, ובוזו פירש את לשון הכתוב וכהן כי יקנה נפש וגו', כהן היא הנשמה העליונה הנקראת כהן, והזכיר אותה בלשון זכר לומר כי הגיעה במעלתה לגדר זה שתקרא בלשון זכר, ונשמה זו יקנה נפש שבאמצעות כשרון מעשיה קנתה גם את הנפש הנמוכה והעלתה אותה למדרגתה, ועליה נאמר שנקראת 'בעל נפש' (משלי כג ב).

ועיקר ההתעלות מדרגה לדרגה בקנין נשמה גבוהה וקדושה, היא בכח עסק התורה, ועל דרך דאיתא בזהר (משפטים צד): שהאדם בעת לידתו מקבל נפש טהורה [ששורשה מעולם העשיה], ואם זכה במעשיו נותנים לו רוח ממדרגת חיות הקודש [ששורשה מעולם היצירה], ואם הוסיף עוד לקדש עצמו נותנים לו נשמה מצד עולם הכסא [-הבריאה], ואם קידש עצמו עוד יותר נותנים לו לפי מדרגתו נפש רוח ונשמה מעולם האצילות, עד שיזכה למדרגת אדם השלם שממלתו בתחתונים ובעליונים ובצבא השמים.

וידוע על כמה צדיקי עליון שנולדו עם נשמות נמוכות, וזכו במעשיהם הקדושים והגבירו את נשמתם על נפשם והגביהו למדרגות עליונות, וכמו שאמר הבעל שם טוב הקדוש על הרה"ק רבי יצחק מדרוהוביטש ע"ה, שמן השמים נתנו לו בשעת לידתו נשמה שפלה שכמעט ואין בכל הדור נמוכה ממנה, והוא ברוב עבודת הקודש שלו הגביה עצמו למעלת הרשב"י זיע"א.

גדולה וקדושה עוד יותר, ויוכל להשיג השגות רמות למעלה משורש נשמתו, ולקבל תוספת אורה ובחינת נשמה יותר גבוהה הלך וגדול עד כי גדל מאוד.

וכך היא דרכם של צדיקים להתעלות מיום ליום, ולהוסיף בכל יום מדרגה יותר גבוהה מכפי שהיתה אתמול, על ידי תוספת קבלות חדשות ומעשים טובים בכל יום, ביתר שאת וביתר עוז במעלות קדושים וטהורים, בקידוש מחשבה דיבור ומעשה, בבחינת 'אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה' (תהלים קיט א),

וְכִהֵן כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ קָנִין כְּפֹסוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וְיֵלֵיד בְּיָתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְּלֶחְמֹו. וְבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הוּא בְּתָרוּמַת הַקֹּדְשִׁים לֹא תֹאכַל (כב יא-יב). כל אדם מישראל ניתנת בו נשמה טהורה המסייעת בידו לעבוד את ה' יתברך, וכפי מעלת נשמתו כך זוכה לעבוד את ה' יתברך, אמנם גם אם בשעת לידתו לא קיבל אלא נפש נמוכה ביכולתו להתעלות בעבודתו ולזכות לנשמה גבוהה יותר, וכפי מה שיוסיף אומץ בעבודתו בתורה בשקידה ובקיום המצוות באהבה ובריאה בשקידה נפלאה למעלה מכוחותיו, יזכה שישפיעו לו מן השמים נשמה

מילתא דפליאה

דווקא בזמן חושך וערפל - הזמן המובחר להתקרב לה'

יש לכל אחד לדעת בעת חושך והסתר, שהקב"ה חפץ ומשתוקק לעבודתו זו וכשזוכה לעבדו גם בעת חושך והסתר הקב"ה מתפאר בו ואומר עליו 'ישראל אשר בך אתפאר' (ישעיה ג ט), כי התפארת הגדולה היא הניכרת מתוך הגשמיות וענייני הגוף, כמו שידוע (תקו"ז הקדמה יז). 'תפארת - גופא', שאכן מידת התפארת שבה מתפאר כביכול מלכנו ויוצרנו היא התפארת העולה מן הגוף דווקא, שכן מלאכי עליון העומדים על מכונם ללא הקשיים שמערים הגוף על שוכני חומר אינם מעלים נחת רוח כמו מי שיש לו גוף ומתגבר עליו.

הכיצד, שהרי ביקש דוד המלך ע"ה (תהלים קיט חא) 'מאויבי תחכמני', ופירש הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ע"ה שמכוחות היצר החמדה והתאוה שיש בעולם שהם אויבי, 'תחכמני מצוותיך' - אלמד להתחכם בעבודתך וביראתך, שאם יש בי כח להימשך עד כלות הנפש לדבר גשמי וחולף, וכן רואה את אויביו הרצים ונמשכים כאש בוערת לבורות חשוכים ונשברים, על אחת כמה וכמה שיש לי לרוץ ולרדוף אחר מצוות ה' לעבדו בלב שלם.

ואפשר להוסיף כי בשעה של הסתר יש עת רצון גדולה והוא הזמן המובחר להתקרב לבורא יתברך, שכן אמר הרה"ק רבי חיים חייקא מהמדורא ע"ה שהיה תלמידו של המגיד ממעזריטש ע"ה לרמז בפסוק (תהלים צב ב) 'ענן וערפל סביביו צדק ומשפט מכון כסאו', שדווקא בזמן חושך ענן וערפל והסתר פנים הוא הזמן המובחר להתקרב ועת רצון, שכאשר 'ענן וערפל' אות הוא כי המדובר כאן הוא 'סביביו' שנמצאים קרוב לקב"ה וצדק ומשפט מכון כסאו שקרובים ממש לכסא הכבוד. וגם אם לפעמים יראה איזה התרשלות בעבודת הבורא יתברך שמו אזי אדרבה יחזיק את עצמו ויקום בזריזות כי בודאי הוא עת רצון.

ברזא דאח"ד רמזים נפלאים על סדר הפרשה

טהרת המקוה מחדשת האדם כתינוק שנולד

וטהרת הטבילה מביאה את האדם לידי קדושה, כפי שרמזו בזה צדיקים ע"ה קדושים יהיו לאלקיהם ולא יחללו שם אלקיהם כי את אשי ה' לחם אלקיהם הם מקריבים והיו קודש שתיבת 'מקוה' נרמז בראשי התיבות ה'ם מ'קריבים ו'היו ק'ודש. ובפרט אם כרוך עם הטבילה מסירות נפש בודאי מגיע לקדושה וטהרה וזוכה לו ולדורותיו, והנה בימים קדמונים היו זקוקים למסירות נפש ממש כדי לטבול לטהרה, כי המקוואות והנהרות היו קופאים בימי הקור, והיו מסתכנים בנפשם כדי לזכות לטהרה, ועל ידי כן זכו להעמיד דורות ישרים המוסרים נפשם בעבודת הבורא.

ב' ורוח אלקים מרחפת על פני המים, ויתן אל לבו בדמיון, כי כמו שנתחדש בגופו יחדש גם כן פעולותיו לטוב, ויכשיר מעשיו וידקדק בדרכי השם ברוך הוא.

יסוד טהרת המקוה ממסירות הנפש שבה

ואפשר לבאר עניין הטבילה שבשעה שהאדם נמצא כולו במים אין ביכולתו לנשום והוא חשוב כמת, וכשיוצא מן המים הרי זה כאילו נברא מחדש, וזו מעלת התשובה יחד עם הטבילה לשלימות הכפרה, כי כל בעלי תשובה צריכים תשובה עם הטבילה, ועל ידי התשובה עם הטבילה נחשבים כקטן שנולד.

קדשים יהיו לאלקיהם ולא יחללו שם אלקיהם כי את אשי ה' לחם אלקיהם הם מקריבים והיו קדש (כא'ו). במעלת הטבילה במקוה טהרה איתא בספר הליקוטים להאריז"ל על הפסוק (תהלים נא יב) 'לב טהור ברא לי אלקים', 'לב טהור ב'רא' ראשי תיבות 'טבל' וסופי תיבות 'ברא', לומר שהטבילה בכוונה ראויה גורמת לאדם להיות בריה חדשה, כמו שכתב בספר החינוך (מצוה קעג): ובטעם המים שיטהרו כל טמא אחשוב על צד הפשט, כי העניין הוא כדי שיראה האדם את עצמו אחר הטבילה כאילו נברא באותה שעה, כמו שהיה העולם כולו מים טרם היות בו אדם, וכמו שכתוב (בראשית א

ברית קודש - עול מלכות שמים במסירות נפש

אבינו ביקש להותיר לדורות אחריו ברכה, לעורר ולהשפיע על בניו קשר אהבה לבורא יתברך, שיהיו גם הם באים בבריתו במדרגה גבוהה של י"ג מידות הרחמים הנרמזות בפרשה זו.

י"ג הבריתות שנשנו לברך את

ישראל שיכרתו ברית עם הקב"ה

אפשר להוסיף בזה על פי ששמעתיה ממור"ד אבי ע"ה ביאור על הפסוק (לעיל יט ב) 'קדושים תהיו, שלכאורה היה צריך לומר 'היו קדושים' שהרי זה ציווי. אך הוא הדבר שבאה תורה ללמדנו כי הקב"ה אומר שאתם תהיו קדושים בכל מקרה, דהיינו, לא רק ציווי מונח כאן, אלא הוראת העתיד שכך יהיה. הרי זה כמו 'רבי' המברך את תלמידיו 'ברוכים תהיו, כך כביכול הקב"ה פונה אלינו ואומר לנו: 'אני מברך אתכם שתהיו קדושים'. וכן כתוב בברכת משה רבינו לבני ישראל (דברים לג א) 'וזאת הברכה אשר ברכך משה איש האלקים את בני ישראל, וביארו צדיקים ע"ה, שזאת היא הברכה שבירך משה רבינו את ישראל שיהיו 'איש האלקים' כמותו.

וכן גם כאן, ה'ברית' שחזרה ונשנתה בפרשה הרי היא בבחינת 'שנה עליו' הכתוב לעכב', לרמז באה, שברית זו אינה רק ציווי אלא לומר ולברך את בני ישראל שיכרתו ברית עימו, שאף הקב"ה כורת עמנו את הברית, לקדשנו ולטהרנו בקדושה עילאה, כשם שאנו מבקשים וחפצים בבואנו בבריתו.

בחיים ומל את ערלת בשרו, שפע של חיות בגשמיות ורוחניות לכל חייו, וזאת על דרך שאמרו (יומא עו). 'מידה טובה מרובה ממידת פורענות', ואם המבטלה כך - המקיימה ודאי מרובה השפעת חיותו ממנה.

י"ג בריתות כח למסור נפש בכל

הדורות

מעתה נתנה ראש ונשובה למה שהיה רבי ישמעאל דורש 'גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות', כלומר, שלוש עשרה בריתות נכתבו בפרשת המילה, בפרשה חזרו ונשנו ה'בריתות' שוב ושוב, ומדוע, הרי את האדם מלים פעם אחת בלבד. אלא אברהם אבינו שהיה אז בן תשעים ותשע שנים לא ביקש גדולה רק לעצמו, ולכך הדיבור 'ואתנה בריתי ביני ובינך' כביכול לא סיפק אותו, כי אברהם אבינו שעליו נאמר 'כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' היה מבקש ללמד ולהורות, לשעה ולדורות, לצוות את בניו ואת ביתו אחריו שאף הם יוכלו למסור נפשם ורצונם על קדושת שמו יתברך.

ולפיכך חזרו ונשנו והודגשו שוב ושוב תיבות 'ברית' גם בהקשר של הדורות הבאים, 'והקיימותי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחרך', ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחרך לדורותם, 'זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחרך' ועוד, להודיע כי מעשה אבות סימן הוא ומורה דרך לבנים. כי אברהם

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כב לב). וברש"י: מה תלמוד לומר 'ונקדשתי', מסור עצמך וקדש שמי. יכול ביחיד, תלמוד לומר 'בתוך בני ישראל'. וכשהוא מוסר עצמו, ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנס אין עושין לו נס, שכן מצינו בחנניה מישראל ועזריה שלא מסרו עצמן על מנת הנס, ע"כ דברי רש"י ע"ה.

יש לבאר בזה, דהנה ראשונה לכל מצוות ה' הנה היא מצות ברית מילה, שהיא המצוה הראשונה שבחיי כל איש מישראל. וכיון שאין תוקף החסידות כבתחילתה (רוקח הקדמה), ברי הדבר כי ממנה יסוד ממנה פינה לכל החיים, ואחריה ימשכו התורה והמצוות שיקיים ה"ך הנולד במשך כל חייו.

רבים ונשגבים מעלותיה יותר מכל מצוה אחרת כפי שאמרו על כך חז"ל (נדרים לא): 'גדולה המילה שנכרתו עליה י"ג בריתות', שבעוד על התורה כולה נזכר שלוש בריתות, על מצוה יחידה זו - מצות ברית מילה, נכרתו שלוש עשרה בריתות, שכן מצינו בפסוקים שבציווי הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה למול עצמו ובניו ביתו, שלוש עשרה פעמים שנאמרה תיבת 'ברית'.

עוד מצינו בה חידוש על יתר המצוות, שהמבטלה חייב כרת, וביארו, שכיון שממנה באה חיות האדם, אם כן כאשר מבטלה נכרת הוא משורש החיים, ובודאי כוחה מרובה להשפיע לאיש אשר יחפוץ

המשכת זמני גדלות לימי קטנות

(י) 'ועוד מעט ואין רשע' שבכל מצב שרק יהיה וגם אם סר האדם חס ושלוה מדרך הטוב ועושה רע, מכל מקום אין בכוחו להרשיע כל כך עד שלא ישאר בו משהו מהטוב, אלא תמיד נשאר בו מעט שאינו רשע כמו שכתוב 'ועוד מעט ואין רשע' וכו', 'ועוד מעט' היינו שתמיד יש בו מעט ש'אינו רשע', והיא הנקודה הפנימית של הלב שאין בה רשעות ואינה נפגמת. ועל זה התפלל דוד המלך ע"ה 'והתבוננת על מקומו' תן דעתך על אותו המעט הפנימי, ותראה ש'איננו' שאין שם רשעות, וכל חטא האדם אינו כי אם בחיצוניות. שכן ביסוד הבריאה ישנם עשרה עומקים וכך גם בנפש האדם, ואף אם נראה לעין קדושתו, עדיין עומק לפנים מעומק עד העומק העשירי שאינו נטמא לעולם.

חיוב על כל אחד לזכור בכל יום את ימי הטובה והארתם

הנה לנו כי כן נקבע בכל איש מישראל ומראשית היותו והתהוותו של עם ישראל נבנה בהם היסוד לכל הארות הרוחניות שתמיד ישמעו בהם קול גדול שאינו פוסק, רק שיש לו לאדם לצפות ולזכור שיש בו הארות מימי הטובה ונמצאים הם תמיד אצלו ולכן תמיד יכול להתחבר אליהם ולהתקשר בהם. ולכן לכל אחד לזכור זאת בעת היותו בזמני הטובה שהארות אלו הם שנמצאים עמו תמיד רק שנסתרים אך נותנים גם נותנים לו כוחות קדושה.

וכשם שידוע כי מחויב כל אחד לזכור בכל יום מעמד הר סיני ככתוב (דברים ו יב) 'השמר לך פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך בחורב' וגו'. ועוד דרשו בו צדיקים שזהו הנאמר 'עולת תמיד העשויה בהר סיני' שבכל עת שרוצה להתעלות יזכור אותה העלייה שהיתה לו בהר סיני. כך מצוה על כל אחד ואחד לזכור בכל יום שנמצא בו, את הימים הטובים שבהם האירה לו הקדושה, שכמו שהיה במעמד הר סיני שבו התגלה האור לכלל ישראל, כך באופן פרטי האירה לו הקדושה ביום מן הימים, ועל כן יש לו לזכור את היום בו עמד לפני ה' אלקיו בהתעוררות הקדושה שהיתה בו אז ובכל עת יכול הוא לעוררה ולשאוב ממנה כוחות קדושה.

כמו שאמר החידושי הרי"ם ע"ה על הפסוק (תהלים לב ו) 'על זאת יתפלל אליך כל חסיד לעת מצוא', כי כשזוכים לאיזה התגלות צריכים לראות שיהיה נקבע בלב היטב להיות דבר של קיימא, וזה הכוונה 'ביום טובה היה בטוב', שיהיה כל מציאות הוייתו כלול בטוב המתגלה באותו יום, ואם הוא שקוע בטוב ואינו מסיח דעת ממנה אזי מתקיים בהוייתו יאה, שנשאר הדבר להיות בר קיימא.

שעה של הארה מכח הקול ממתן תורה שלא פוסק בכל הדורות

מהיכן ישנו כח ייחודי זה בבני ישראל, שלכל אחד יש זמני התגלות עד שיכול הוא וצריך לקחת ההארות לזמנים אחרים שבהם נסתרת הקדושה, תשובתה תהיה, כי כך טבע הקב"ה בנשמות ישראל עם קרובו מעת מתן תורתנו הקדושה שהיו בו כל ישראל שבכל הדורות 'את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה' (דברים כט יד), שכל נשמות שעתידין להיות אף הן עמדו לפני הר סיני.

וכח מעמד זה אינו נפסק לרגע שכך נאמר (דברים ה יט) 'קול גדול ולא יסף' ומתרגם אונקלוס 'ולא פסק', וכמו שאמרו צדיקים הכוונה שקול זה של מתן תורה מתלווה והולך בכל זמן ועת, והוא אותו הבת קול הנשמעת בכל יום מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה (אבות פ"ו מ"ב), והיא הבת קול האומרת שובו בני שובבים, ומכניסה בכל אחד הרהורי תשובה בכל יום ויום. שכל התעוררות שיש לו לאדם לתשובה היא מכח הבת קול היוצאת בכל יום מהר חורב, שהיא המשך אותו הקול דמתן תורה שאינו פוסק לעולם.

בת קול נשמעת בעומק נפש איש מישראל הנשאת טהורה בכל מצב

וכח בת קול זו היא הנמצאת בעומק נפשו של כל יהודי, אשר גם אם מים רבים ישטפוהו עדיין תישאר בו נקודה אלוקית שאינה נפגמת מכח מעמד הר סיני שבו נקבעה הקדושה בכל אחד מישראל ונשאת לתמיד. וזהו מאמר הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז' ע"ה על הפסוק (תהלים לו

ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרתי אלהם לנפש לא יטמא בעמיו (כא א). איתא בשפת אמת (מקץ תרל"א ד"ה ומה) על הפסוק בקהלת (ז יד) 'ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה', פירוש 'היה' לקבוע בהארה בגוף האדם. 'וביום רעה ראה' עתה איך להתנהג אחר כך. כי קודם כל נסיון יש הארה איך ללמוד על אחר כך. ויש לנו ללמוד זאת ממה שאמר יוסף לאסוף ולצבור בר כדי שיהיה אוכל גם בימי הרעב שהגיעו אחר כך, ולרמז בא שבימים הטובים שנתגלה הקדושה בהם, יש לכל אדם להכין לעצמו ולקבוע ההארות בליבו היטב, כדי שיהיו איתו ההארות הללו גם בימי רעה כשהקדושה נסתרת.

'להזהיר גדולים על הקטנים' להאיר אור מימי הגדלות לימי הקטנות

והכל סוכין תחת אילן הגדול של רבינו הקדוש רבי אלימלך מליז'ענסק ע"ה שדורש בכך מה שכתב רש"י בפרשתנו 'אמור ואמרת' להזהיר גדולים על הקטנים, ובקדשו ביאר: להיות כל האדם בשעה שעוסק בתורה או בתפילה או באיזה דבר קדושה אז הוא בגדלות המוחין, וכך הדרך הצדיקים שלפני התפילה המה מיישבים עצמם ומוחין שלהם לפני מי הם מתפללין, והקדושה היא מגביה המוחין בעת העסק בה, אבל אחר התפילה או עסק הקדושה הוא נופל לקטנות המוחין בהילוכו בהבלי הזמן וזה אינו תכלית העבודה השלימה, כי אדם צריך להיות תמיד בקדושה ובטהרה בלי הפסק רגע אחד. לזה צריך לקשר עצמו כל כך בעת הגדלות מחשבתו בהשם יתברך ברוך הוא שיהיה מחשבתו קשורה אף שילך ממנה. וזה 'ולהזהיר גדולים', פירוש בשעה שהם בגדלות. 'על הקטנים', שישארו בקדושתם אף שיהיו בקטנות.

לכל אדם יש עת מצוא ושעה של הארה

כל האמור מתקיים בכל אחד מישראל שיש זמנים שמאירים לו יותר או אפילו רגעים מסוימים, שכך אמרו חז"ל (אבות פ"ד מ"ג) 'אין לך אדם שאין לו שעה' ופירש השפת אמת (ויצא תרנ"ג ד"ה סולם) שלכל אחד יש את השעה שבו מרגיש הוא קרבת ה', ויש לכל ישראל זמנים בהתגלות. והעבודה בשעה זו היא

יצא לאור ע"י מכון אור לישראלים
© כל הזכויות שמורות
אין להעתיק או להעתיק ללא אישור
מפורש בכתב ממכון אור לישראלים



ושם נברא מעין לו

זוהר הכתר והכבוד

מעין בהיר המבאר
את דברי הזוהר הקדוש
בפאור ערוך מחודדך ומזוכך



השותפות עולמית לשולהבת רבי שמעון



מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 להשיג בחנויות הספרים

לזכות עופר פנחס בן צילה שיחי' · קרן בת רונית שתחי' טל
אדמונד שיחי' בן איזה · רונית בת ינינה יעל · בנימין בן אסתר כל יוצאי חלציהם שיחי'
להצלחה רבה ומזמלגה בכל מעשה ידיהם, ולאריכות ימים ושנים טובות מתוך בריאות ונחת
· לעילוי נשמת צילה בת דורה צביה ומאיר ע"ה ·

להצטרפות חייג עכשיו: 1800-22-55-66 והגליזון בדרך אליך

You can now subscribe and get journal delivered to your door.
Call 718-407-2479 or email otzarpninei@gmail.com